

Kaupunginhallitus

Aika 22.06.2026 klo 14:00 -**Paikka** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31)

Lisätietoja

Käsittävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Kuopion kaupungin johtamisen periaatteet	5
4	Lausunto hallituksen esityksestä laiksi jätelain muuttamisesta	8
5	Vastaus valtuustoaloitteeseen/ Maksuttoman puistoruokailun käynnistäminen Kuopiossa kesällä 2026	16
6	Vastaus valtuustoaloitteeseen / Varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuuden periaatteiden määrittämisestä Kuopiossa	22
7	Keskuskentän stadionin hankesuunnitelma	32
8	Karttulan Virastokeskus Oy:n osakkeiden hankkiminen	40
9	Savonia-kirjallisuuspalkintoraadin palkintosumma ja Suomen tietokirjailijat ry:n esitys palkintosäännön muuttamiseksi	45
10	Kuntamarkkinoille 2026 osallistuminen	47
11	Kaupunginhallituksen edustajan varajäsen Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa	48
12	Kaupunginhallituksen tiedonantoja 22.6.2026	50
13	Kaupunginhallituksen muut asiat 22.6.2026	51

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Kaartinen Tiina	puheenjohtaja	
	Pääkkö Sakari	2. varapuheenjohtaja	
	Ahonen Jenna	jäsen	
	Backnäs Teemu	jäsen	
	Berg Marja	jäsen	
	Hakokivi Nina	jäsen	
	Korhonen Kari	jäsen	
	Linnanmäki Vesa	jäsen	
	Savolainen Tuula	jäsen	
	Savolainen-Lipponen Teija	jäsen	
	Airaksinen Tanja	valtuuston puheenjohtaja	
	Savolainen Leila	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	
	Auvinen Harri	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	
	Soile Lahti	esittelijä	kaupunginjohtaja
Timo Antikainen	muu osallistuja	elinvoimajohtaja	
Mikko Ripatti	muu osallistuja	sivistysjohtaja	
Kirsi Soininen	muu osallistuja	strategia- ja viestintäjohtaja	
Tero Oinonen	pöytäkirjanpitäjä	hallintojohtaja	

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 22.06.2026

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

2**Pöytäkirjantarkastajat**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavana torstaina (pyhäpäivän sattuessa seuraavana arkipäivänä). Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Marja Berg ja Tuula Savolainen.

Päätös

3

Kuopion kaupungin johtamisen periaatteet

Kaupungin yhteistyötoimikunta 09.06.2026 § 25
Kaupunginhallitus 22.06.2026
3810/01.00.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Tarja Savolainen, koulutus- ja rekrytointipäällikkö puh. 044 718 2221
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus vahvistaa Kuopion kaupungin operatiivisen johtamisen periaatteet.

Päätös

Selostus

Kuopion kaupungin strategia ja johtamisjärjestelmä uudistuivat vuoden 2026 alusta. Strategiatyö on jatkunut kevään aikana toimenpideohjelman laatimisella. Toimenpideohjelman valmistelun rinnalla valmisteltiin Kuopion kaupungin johtamisen periaatteet tukemaan strategian toimenpiteiden onnistumista.

Työ käynnistettiin helmikuussa 2026 osallistamalla kaikki esihenkilöt johtamisen periaatteiden valmisteluun. Valmistelua toteutettiin alkukyselyn sekä esihenkilöseminaarissa tehdyn työpajatyöskentelyn avulla.

Tavoitteena on, että operatiivisen johtamisen periaatteet toimivat käytännönläheisenä työkaluna esihenkilötyössä. Ne konkretisoivat strategian ja arvot käytännön johtamiskäyttäytymiseksi esimerkiksi vuorovaikutuksessa, päätöksenteossa ja ihmisten kohtaamisessa. Johtamisperiaatteet kuvaavat tavoiteltavaa johtamistapaa.

Kaupunginjohtajan johtoryhmä ja laajennettu johtoryhmä ovat käsitelleet periaatteita huhtitoukokuun aikana. Periaatteet esiteltiin yhteistyötoimikunnassa 9.6.2026.

Keskustelua johtamisen periaatteista jatkettiin 11.6.2026 esihenkilöseminaarissa yhdessä strategian toimenpideohjelman kanssa.

Kuopion kaupungin johtamisen periaatteet ovat:

Kaupungin yhteistyötoimikunta § 25
Kaupunginhallitus

09.06.2026
22.06.2026

1. Johdan reilusti ja kannan vastuun:

- Toimin yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti
- Pidän kiinni sovituista linjoista ja päätöksistä
- Perustelen ratkaisut avoimesti ja ymmärrettävästi
- Johdan ihmisiä yksilöllisesti yhteisillä pelisäännöillä
- Olen avoin omaa toimintaani kohtaan ja opin virheistäni
- Kannan vastuuni myös rajapinnasta, jotta asiakkaan asia tulee hoidettua
- Puutun epäasialliseen käytökseen ajoissa

2. Vien asiat eteenpäin ratkaisuihin keskittyen:

- Suuntaan keskustelun siihen, miten asiassa edetään ja etsin ratkaisuja yhdessä
- Osallistan, jaan vastuuta ja pyydän apua
- Tartun rohkeasti haasteisiin ja uudistan toimintatapoja
- Rohkaisen kokeiluihin, ratkaisujen hakemiseen ja uuden oppimiseen
- Johdan omalla esimerkilläni
- Huolehdin osaltani sujuvasta viestinnästä ja varmistan, että tieto kulkee

3. Rakennan luottamusta ja yhteyttä arjessa

- Rakennan luottamuksellista ja turvallista ilmapiiriä
- Olen itse luottamuksen arvoinen
- Ajattelen toisesta hyvää ja kohtaan ihmiset ihmisinä
- Kuuntelen aidosti, olen kiinnostunut ja varmistan sen, että ihmiset tulevat kuulluiksi
- Vahvistan tiimihenkeä ja yhdessä onnistumista
- Edistän yhteistyötä myös eri yksiköiden ja toimialojen välillä
- Haluan jokaisen onnistuvan työssään ja osoitan arvostusta sanoin ja teoin

Johtamisen periaatteet jalkautetaan osaksi johtamisrakenteita ja HR-prosesseja.

Toimeenpanon vastuut ovat:

- Kaupunginjohtajan johtoryhmä omistaa kokonaisuuden ja seuraa sitä kokouksissaan
- Laajennettu johtoryhmä vastaa toimeenpanosta ja raportoinnista
- Viestintä tukee kaupunginjohtajan johtoryhmää viestinnässä (ml. visualisointi ja materiaalit)
- HR integroi periaatteet osaksi HR-prosesseja

Toimeenpanon seuranta toteutetaan:

- johtoryhmien kokouksissa tapahtuvalla raportoinnilla
- henkilöstön hyvinvointikyselyllä
- esihenkilökyselyllä

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	7
Kaupungin yhteistyötoimikunta	§ 25	09.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 27 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 3810/2026 Kuopion kaupunki johtamisen periaatteet

4**Lausunto hallituksen esityksestä laiksi jätelain muuttamisesta**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

3828/00.04.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

ympäristöjohtaja Tanja Ahonen, puh. 044 718 2141

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066

suunnittelija Hanna Kisonen, puh. 044 718 5667

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää antaa ympäristöministeriölle selostuksessa mainitun lausunnon esitetyistä muutoksista jätelakiin.

Päätös**Selostus**

Ympäristöministeriö on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta. Esityksen tavoitteena on parantaa jätetoimialan kilpailuneutraalisuutta ja yksityisten jätehuoltoyritysten toimintaedellytyksiä sekä avata markkinoita.

Esityksellä rajataan jätehuoltoalalla toimivien kuntien sidosyksiköiden ulosmyyntiä ja tarkennetaan, millä menettelyllä kunnat voivat tarjota jätehuoltopalveluja kuntien toissijaisen jätehuollon järjestämisvastuun nojalla. Jätelakiin ehdotetaan säädettäväksi myös jätetoimialaa koskeva poikkeus hankintalakiin esitetystä sidosyksiköiden 10 %:n vähimmäisomistusosuusvaatimuksesta.

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja esitysluonnoksesta. Lausunto viedään Lausuntopalvelu.fi-sivustolle, jossa myös lausuntopyyntö on: [Lausuntopalvelu](https://lausuntopalvelu.fi)

Nykytilanne*Kuntien vastuu jätehuollossa*

Kuntien järjestämisvastuulle kuuluu jätelain 32 §:n mukaan kotitaloudessa ja vapaa-ajan asunnossa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto. Kunnan vastuuta jätehuollossa on rajattu asteittain vuodesta 1999, jota ennen kunta oli täysimääräisesti vastuussa yhdyskuntajätteen jätehuollosta. Viimeisin kunnan vastuuta muuttanut jätelain muutos rajasi kuntavastuulta pois osan asumisessa syntyvistä jätteistä.

Jätelain 33 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään jätehuollon toissijaisesti muillekin kuin 32 §:n mukaisesti sen jätehuoltovastuulle kuuluville toimijoille, kun jätteen haltija tätä pyytää yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi. Säännöksen tarkoitus on turvata toimiva jätehuolto tilanteissa, joissa yksityistä jätehuoltopalvelua ei ole kohtuullisin ehdoin saatavilla. Toissijaista jätehuoltopalvelua (TSV-palvelua) ostavat jätteen tuottajayritykset, mutta myös yksityiset jätehuoltoalan yritykset. Kunta ei ole velvoitettu ylläpitämään tai hankkimaan erikseen kapasiteettia järjestääkseen toissijaiselle vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa, vaan vastuu koskee vain jätteitä, jotka soveltuvat laadultaan ja määrältään kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun tarjoamisen edellytyksenä on, että jätteen haltija on julkaissut jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa eli Materiaalitorissa tarjouspyynnön tarvitsemastaan jätehuoltopalvelusta ja että tarjouspyyntöä vastaavaa palvelua ei ole kohtuullisesti saatavilla. Tarjousten kohtuullisuuden arviointi perustuu pohjimmiltaan tarjouspyynnön tekijän subjektiiviseen harkintaan. Jos kysymyksessä on palvelu, jonka arvo on alle 2 000 euroa vuodessa tai palvelun tarve on ennakoimaton ja kiireellinen, ei ilmoitusmenettelyä Materiaalitorissa tarvita. Jätelaitoksilla ei ole tällä hetkellä velvollisuutta pitää kirjaa tai laatia laskelmaa toissijaisesta jätehuoltopalvelusta erillään muusta kuntavastuullisesta toiminnasta.

Kuntien jäteyhtiöt ja niiden toiminta markkinoilla

Kunnat tekevät jätetoimialalla laajaa yhteistyötä huolehtiakseen asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti jätelain mukaisista velvoitteistaan. Yhteistyö on useimmilla alueilla toteutettu perustamalla yhteisesti omistettuja kuntien jäteyhtiöitä, kuntayhtymiä tai liikelaitoksia. Jäteyhtiöt ovat pääasiassa useamman kunnan yhteisomistuksessa, ja niiden omistus jakautuu tyypillisesti asukasmäärän suhteessa. Kuopion kaupunki omistaa kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuikko Oy:n, yhdessä 14 muun kunnan kanssa.

Kuntien jäteyhtiöt hoitavat ensisijaisesti jätelaissa kunnalle osoitettuja jätehuollon palvelutehtäviä. Jäteyhtiöt ja niiden tytäryhtiöt toimivat kuitenkin rajatusti markkinoilla eli tarjoavat jätehuoltopalveluja myös sellaisille asiakkaille, jotka eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Kuntien jäteyhtiöiltä on vakiintuneesti edellytetty sidosyksikkösuhdetta sen omistajana oleviin kuntiin, joten vain rajattu osa liikevaihdosta voi tulla markkinoilta.

Kun kuntien jäteyhtiöt toimivat markkinoilla, niihin sovellettava ulosmyyntiraja on jätelain 145 a §:n mukaan 10 prosenttia liikevaihdosta, eikä hankintalain 15 §:n mukaista 500 000 euron

enimmäisrajaa sovelleta. Jätehuollon toimialaa koskevaa ulosmyyntirajaa on muutettu useaan otteeseen, viimeisimmäksi vuonna 2022 annetulla jätelain muutoksella, jolloin edellä mainittu 10 prosentin ulosmyyntiraja ilman 500 000 euron enimmäisrajaa säädettiin pysyväksi.

Euroopan unionin tuomioistuin (EUT) antoi 15.1.2026 merkittävän ennakkoratkaisun C-692/23. EUT:n ratkaisussa katsotaan, että mikäli sidosyksiköllä on tytäryhtiöitä, tulee myös niiden ulosmyynti laskea mukaan sidosyksikön ulosmyyntiin. Ratkaisu muuttaa Suomessa tähän saakka vallinneen tulkinnan, jonka mukaan tytäryhtiöiden liikevaihtoa ei lasketa mukaan arvioitaessa sidosyksikön markkinaehtoisen toiminnan laajuutta. Ratkaisulla on merkittäviä vaikutuksia jätetoimialalla, koska osa kunnallisista jäteyhtiöistä on eriyttänyt markkinaehtoista toimintaa tytäryhtiöihin. Esimerkiksi Jätekuukko Oy:lla on sen kokonaan omistama tytäryhtiö, Kiertokuukko Oy.

Yksityiset jätehuoltoyritykset ja kunta toimivat palveluiden ostajina ja myyjinä toisilleen mm. jätteenkuljetuksessa ja jätteenkäsittelyssä. Jätelakimuutosta koskevan hallituksen esitysluonnoksen mukaan kuntien jätelaitokset hankkivat valtakunnallisesti noin 60 prosenttia liikevaihdostaan kilpailuttamalla palveluita markkinoilta. Kuntien jätelaitosten tai niiden tytäryhtiöiden markkinaehtoisten tai toissijaisen jätehuoltopalvelun asiakkaiden joukossa on monipuolisesti sekä pieniä jätteenkuljetusyrityksiä että valtakunnallisesti toimivia kuljetus- ja käsittelypalveluita tarjoavia yrityksiä. Jätehuoltoalan yritykset ostavat kuntien jätelaitoksilta tai niiden tytäryhtiöiltä käsittelypalveluita, erityisesti jätteenpolttoa, biokäsittelyä sekä loppusijoituspalvelua kaatopaikalle.

Keskeiset esitettävät muutokset

Jätelain muutoksella on tarkoitus rajata sidosyksikköasemassa toimivien kuntien jäteyhtiöiden markkinaehtoista toimintaa laskemalla ulosmyyntiraja viiteen prosenttiin liikevaihdosta kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi jätetoimialaa koskeva poikkeus hankintalakiin esitetystä sidosyksiköiden 10 %:n vähimmäisomistusvaatimuksesta. Jätetoimialalla toimivien sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevan poikkeuksen perusteella kuntien jäteyhtiöt eivät joutuisi muuttamaan nykyistä omistusrakennettaan. Ulosmyyntirajan tiukentaminen yhdessä tiukentuneen tulkintakäytännön kanssa vaikuttaisi kuitenkin voimakkaasti kunnallisiin jäteyhtiöihin rajaamalla niiden toimintaa markkinoilla entistä enemmän.

Jätelakiin ehdotetaan uutta sääntelyä koskien kuntien toissijaista jätehuoltovastuuta. Muutosesityksen mukaan jätteen haltija on perusteltava Materiaalitorissa saadun tarjouksen hylkäämisen syyt ja toissijaisesta jätehuoltopalvelusta tehtävän sopimuksen tulee olennaisin osin vastata julkaistua tarjouspyyntöä. Esityksellä on tarkoitus myös lisätä toissijaisen jätehuoltopalvelun läpinäkyvyyttä säätämällä kunnan jätelaitokselle uusi velvollisuus ilmoittaa olennaiset tiedot toissijaisesta jätehuoltopalvelusta sekä velvollisuus eriyttää toissijaista jätehuoltopalvelua koskeva kirjanpito. Myös toissijaisen jätehuoltopalvelun velvoitteiden

noudattamisen valvontaa esitetään tehostettavaksi säätämällä kuntien jätelaitosten toissijaista jätehuoltopalvelua koskevasta määräajoin tehtävästä tarkastuksesta ja valvontasuunnitelmasta.

Kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävää jätemaksua koskevaa sääntelyä esitetään muutettavaksi. Ehdotuksen mukaan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävän jätemaksun tulisi sisältää kohtuullinen tuotto toimintaan sitoutuneelle pääomalle. Lisäksi jätemaksua koskevaa säännöstä on tarkoitus täsmentää lisäämällä erillinen säännös siitä, että jätemaksuilla kerätty tuotto on käytettävä jätehuoltopalveluiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Kunnille esitetään uutta velvollisuutta hankkia jätteenkuljetuspalvelut kilpailuttamalla poikkeustilanteita lukuun ottamatta. Tämän muutoksen tavoitteena on parantaa yksityisten jätehuoltoalan yritysten toimintaedellytyksiä.

Lausunto esitetyistä muutoksista jätelakiin

Sidos- ja hankintayksiköitä koskevat erityiset säännökset (145 §)

Kuopion kaupunki pitää erittäin tärkeänä sitä, että jätehuoltotoimiala rajataan jätelain muutoksella kokonaan hankintalakiin säädettävän sidosyksikköjä koskevan vähimmäisomistusosuussääntelyn ulkopuolelle. Mikäli poikkeamista hankintalakiin ehdotettuun sääntelyyn ei tehtäisi, seurauksena olisi koko toimialaa koskevia merkittäviä rakenteellisia muutoksia, joista aiheutuisi palvelun järjestämisen haasteita ja kustannusten kohoamista. Jätehuolto on yhteiskunnalle kriittinen, välttämätön peruspalvelu, jonka toimivuus on turvattava kaikkialla ja kaikissa oloissa.

Kuopion kaupunki tekee jätehuollon järjestämisessä yhteistyötä yli maakuntarajojen 14 muun kunnan kanssa. Yhteistyö on ollut välttämätöntä, jotta kunnalliset jätehuoltopalvelut ja niihin liittyvät investoinnit on voitu järjestää kaikissa kunnissa laadukkaasti, vastuullisesti ja kustannustehokkaasti. Kuopion kaupunki omistaa kuntien yhteisestä jätelyhtiöstä vajaa 50 %, kun kaikilla muilla kunnilla omistusosuus on alle 10 %. Jos vähimmäisomistusosuuden muutoksesta ei poikettaisi jätehuollon toimialalla, jouduttaisiin selvittämään yhtiön pilkkomista vähintään kahteen eri yhtiöön tai purkamista kokonaan. Tällöin menetettäisiin jätehuoltoalalle tärkeät volyyymihyödyt, ja kuntien ja asukkaiden jätehuoltokustannukset kasvaisivat samalla, kun jätehuollon kehittäminen vaikeutuisi. Lisäksi syntyisi haastavia tilanteita, kun jouduttaisiin puuttumaan jätelyhtiöiden pitkäkestoiisiin jätteenkäsittely- ja kuljetussopimuksiin.

Kuopion kaupunki katsoo, että siinä missä edellä esille tuotu jätehuoltotoimialan poikkeus hankintalasta on perusteltu ja välttämätön, jätelakiin ehdotettu sidosyksiköiden ulosmyyntirajan laskeminen tulisi jättää toteuttamatta. Muutosesityksen tavoitteet on asetettu ensisijaisesti jätehuoltoalalla toimivien yritysten näkökulmasta, kun taas

jätehuoltopalveluja tarvitsevien yritysten asema ja palvelutarpeet ovat jääneet puutteellisesti huomioiduiksi. Muutos ei lisää jätehuoltopalvelujen valinnanvaraa, vaan pikemminkin vähentää sitä. Nykyisen sääntelyn mahdollistama kunnallisten jäteyhtiöiden rajattu toiminta markkinoilla täydentää osaltaan jätehuollon palvelutarjontaa.

Kun jätelain muutoksella (1148/2022) säädettiin jätetoimialalle pysyvä 10 prosentin ulosmyyntiraja, lain esitöissä tunnistettiin, että kunnan tarjoamilla palveluilla on erityistä merkitystä pienille jätehuoltoyrityksille ja syrjäseuduilla toimiville yrityksille, joilla ei ole käytettävissään riittäviä yksityisiä käsittelypalveluja. Ulosmyyntirajan alentaminen voi johtaa siihen, että hyödyntämis- ja käsittelypalvelut keskittyvät joillakin alueilla harvoille toimijoille, mikä heikentää palvelujen saatavuutta ja kilpailun toimivuutta. Nykyinen 10 prosentin ulosmyyntiraja mahdollistaa sen, että kuntien jäteyhtiöt voivat tarjota markkinaehtoista palvelua joustavasti myös tilanteissa, joissa TSV-menettely on yrityksille raskas tai hidas. Yritysten on saatava jätehuoltopalvelut helposti ja kohtuulliseen hintaan ilman tarpeetonta hallinnollista kuormaa.

Esitysluonnoksessa on katsottu, että jätelakiin ehdotettavat muutokset vahvistaisivat yksityisten yritysten toimintaympäristön ennakoitavuutta. Jätehuollon toimintaympäristö on ollut jo pitkään jatkuvassa muutoksessa, ja ulosmyyntirajan jatkuva muuttaminen vain heikentää ennakoitavuutta. Kuntien näkökulmasta toimintaympäristö on ollut äärimmäisen epävarma. Investoinnit ja sopimusjärjestelyt on tehtävä jätehuollon toimialalla pitkällä tähtäimellä useiksi vuosiksi eteenpäin, mikä edellyttäisi vakaata sääntely-ympäristöä. Toistuvat muutokset ovat hidastaneet pitkäjänteistä suunnittelua ja kehittämistä.

Ulosmyyntirajan laskemista esitetään nyt, vaikka EUT:n ratkaisun oikeusvaikutuksiin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Kuopion kaupunki katsoo, että näin epävarmassa tilanteessa ulosmyyntirajan tiukentaminen ei ole perusteltua. EUT:n ratkaisujen oikeusvaikutukset tulee selvittää ja niiden vaikutuksia seurata ennen sääntelymuutoksia. Tämänhetkisen arvion mukaan ulosmyyntirajan tiukentaminen yhdessä tuomioistuinkäytännön kanssa voi aiheuttaa merkittäviä kielteisiä vaikutuksia jätehuollon toimivuuteen.

Mikäli sääntelymuutos toteutetaan, Kuopion kaupungin osittain omistaman kunnallisen jäteyhtiön on merkittävästi sopeutettava toimintaansa sekä myytävä kokonaan omistamansa tytäryhtiö taikka muutettava muutoin sen omistusjärjestelyjä. Samanlaisia prosesseja on toteuttava myös muualla Suomessa. Samalla yhtiön on muutettava nykyisiä sopimuksia asiakkaiden, palveluntuottajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Kuopiossa iso osa kunnallisen jäteyhtiön markkinaehtoisesta liikevaihdosta tulee siitä, että se vuokraa maa-alueita ja tiloja muille toimijoille edistääkseen yhteistyössä tehtävää kiertotalousliiketoimintaa. Esitetyllä lakimuutoksella estetään tällaisia kiertotalouteen perustuvia kumppanuuksia, vaikka innovaatioyhteistyö julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä olisi erittäin tärkeää valtion ja kuntien ilmasto- ja kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseksi.

Jos ulosmyyntirajan muutos toteutetaan huolimatta sen aiheuttamista haitallisista vaikutuksista, Kuopion kaupungin painottaa, että usean vuoden siirtymäaika on äärimmäisen tärkeä. Kunnallisilla jäteyhtiöillä on oltava riittävästi aikaa sopeuttaa toimintaa uuden sääntelyn mukaiseksi hallitusti ja suunnitelmallisesti. Ulosmyyntirajan on oltava nykyinen 10 % vähintään esitetyn mukaisesti vuoden 2029 loppuun saakka. Kolmen vuoden keskimääräistä liikevaihtoa laskettaessa tätä aikaisempia vuosia ei tule ottaa huomioon lakiesityksen mukaisesti.

Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu sekä kirjanpito jätehuoltopalvelusta (33 ja 44 §)

Kunnan toissijainen velvollisuus järjestää elinkeinotoiminnalle jätehuoltopalveluja (ns. TSV-palveluja) on keskeinen keino turvata jätehuoltopalvelujen saatavuus koko maassa. Kuopion kaupunki korostaa, että velvoitteen toteuttaminen edellyttää kunnille riittäviä ja tosiasiallisia toimintaedellytyksiä. Koska TSV-palveluja voidaan tarjota vain kunnan olemassa olevan jätehuoltojärjestelmän puitteissa, markkinaehtoisien toiminnan rajoittaminen kaventaa pitkällä aikavälillä myös kunnan mahdollisuuksia ylläpitää ja tarjota TSV-palveluja.

Toissijaista vastuuta koskevan sääntelyn keskeisenä tavoitteena tulee olla se, että jätteen tuottajat saavat tarvitsemansa jätehuoltopalvelut vaivattomasti, viivytyksettä ja kohtuullisin ehdoin. Tällä ehkäistään jätteiden epäasianmukaista käsittelyä sekä siitä aiheutuvia ympäristöhaittoja. Nyt ehdotetuilla muutoksilla lisätään toissijaisten jätehuoltopalvelujen käyttäjien hallinnollista taakkaa. Vaikutusarviointien perusteella rasite kohdistuu erityisesti harvaan asuttujen alueiden pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jotka käyttävät TSV-palveluja muuta yrityskenttää useammin.

Yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa tulisi keventää. Voimassa olevan sääntelyn mukaan alle 2 000 euron arvoisista palveluista ei edellytetä ilmoitusmenettelyä Materiaalitorissa. Kuopion kaupunki ehdottaa, että kyseistä euromääräistä rajaa nostetaan, jotta pienillä ja keskisuurilla yrityksillä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet hyödyntää TSV-palveluja joustavasti. Euromääräistä rajaa arvioitaessa on huomattava, että 2 000 euron raja on asetettu vuonna 2018, minkä jälkeen kustannustaso on merkittävästi noussut. Koska rajaa ei ole sidottu mihinkään indeksiin, sen reaalin arvo on olennaisesti alentunut sääntelyn voimaantumisen jälkeen.

Kuopion kaupunki katsoo, että sinänsä TSV-palvelun saamiseksi edellytettävä ilmoitusmenettely Materiaalitorissa voi olla toimiva, kun tarvittavan jätehuoltopalvelun arvo on riittävän suuri, ja tietoalustaa on vaivatonta ja nopeaa käyttää. Uusien velvoitteiden, kuten tarjousten hylkäämisen perusteiden kirjaamisen, tulee olla toteutettavissa tietoalustalla selkeästi ja vaivattomasti. Tietoalustan kehittämiselle onkin varattava riittävät resurssit. Kuopion kaupunki pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että kunnat toimittavat Materiaalitoriin tietoa toissijaisesta jätehuoltopalvelusta, sillä tämä lisää toiminnan läpinäkyvyyttä ja tiedon saatavuutta. Samalla on kuitenkin huomattava, että raportointivelvoitteet lisäävät

hallinnollista työtä ja ovat osin päällekkäisiä suhteessa TSV-palvelujen eriyttämiseen kirjanpidossa.

Kuopion kaupunki toteaa, että ehdotettu kirjanpidon eriyttämistä koskeva muutos lisää hallinnollista kuormaa sekä raportointiin ja talouden seurantaan liittyvää työtä. Tästä huolimatta kaupunki pitää muutosta perusteltuna, sillä se parantaa toissijaisen jätehuoltopalvelun avoimuutta sekä mahdollistaa toiminnan laajuuden paremman seurannan niin valvontaviranomaisten kuin markkinatoimijoiden näkökulmasta.

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus (36 §)

Kuopion kaupungin alueella kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestetty aina kilpailuttamalla kuljetuspalvelut yksityisiltä jätehuoltoalan yrityksiltä, eikä näköpiirissä ole mitään tarvetta muuttaa tätä toimintamallia. Kuopion kaupunki pitää kuitenkin ongelmallisena, että ehdotetulla sääntelyllä rajataan kunnan oikeutta itse määritellä, millä tavalla se järjestää sen vastuulle kuuluvat jätehuollon palvelut, sillä tämä kaventaa ilman riittäviä perusteita kunnallista itsehallintoa ja joustavuutta toteuttaa palvelut kunnan tarkoituksenmukaiseksi katsomalla tavalla.

Mikäli kilpailuttamisvelvollisuus kuitenkin säädetään, tulee siitä voida poiketa riittävän joustavasti mm. silloin, kun yksityistä palveluntarjontaa ei ole saatavilla tai hinnat muodostuvat kohtuuttomiksi. Poikkeamisajan on oltava esitettyä viittä vuotta pidempi. Jos kunta joutuisi ottamaan jätteenkuljetuksen hoitaakseen omana toimintanaan, edellyttää tämä henkilöstöjärjestelyitä ja merkittäviä investointeja kalustoon, ja vastaavasti siirtyminen takaisin kilpailuttamiseen vaatii riittävän pitkän ajan muun muassa kaluston poistojen ja sopimusjärjestelyjen toteuttamiseksi.

Kunnan jätemaksu (78 §)

Kuopion kaupunki kannattaa jätemaksua koskeviin säännöksiin ehdotettua täsmennystä, jonka mukaan jätemaksuilla kerätty tuotto on käytettävä jätehuoltopalveluiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Säännös vastaa pääosin nykyistä käytäntöä, mutta sen nimenomainen kirjaaminen lakiin selkeyttää tilannetta ja vahvistaa periaatetta siitä, ettei jätemaksuilla kerätä varoja muihin tarkoituksiin.

Ehdotettu velvoite sisällyttää aina kate kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävään jätemaksuun ei ole tarkoituksenmukainen. Riittävää on nykyinen sääntely, jonka mukaan maksun on katettava palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset, eivätkä maksut saa olla kotitalousasiakkaita matalammat. Käytännössä esimerkiksi sekajätteen hinnat ovat jo nykyisin TSV-asiakkaille kustannuksia korkeammat, koska niillä katetaan osin kotitalouksien kierrätettävien jätteiden jätehuoltoa. TSV-asiakkaille ei käytetä vastaavia kompensatioita,

minkä vuoksi kierrätettävien jätteiden keräysmaksut ovat jo niillä kotitalousasiakkaita korkeammat.

Huomiot ehdotusten pääasiallisten vaikutusten tarkastelusta

Kuopion kaupunki toteaa, että jätelakimuutoksen vaikutuksia on arvioitu valmistelussa monipuolisesti ja kattavasti, mutta haastavaa on se, että vaikutusten arviointeihin sisältyy huomattavaa epävarmuutta. Arviointeja ei myöskään otettu riittävästi huomioon itse lakiesityksen sisällössä ja johtopäätöksissä, vaan esityksessä on päädytty ratkaisuihin, joilla voi olla varsin huomattavia haitallisia vaikutuksia.

Vaikutusarvioinnissa on tuotu esille muun muassa kustannusten nousun riski, joidenkin käsittelypalveluiden saatavuuden heikkeneminen sekä kuljetusmatkojen pidentyminen, mikä voi lisätä myös ympäristöhaittoja. Jätelakia uudistettaessa tulisi ensisijaisesti varmistaa, että jätehuoltopalvelut ovat niitä tarvitseville helposti, luotettavasti ja kohtuullisin kustannuksin saatavilla. Lisäksi tulisi huolehtia siitä, että toiminta kehittyy vastaamaan kiertotalouden tarpeita ja ympäristöhaitat minimoidaan. Vaikutusarvioinnin perusteella voidaan todeta, että esitetyt lakimuutokset eivät olennaisilta osiltaan tue näitä tavoitteita.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 27 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, koska kyseessä on lakiesitykseen vastaaminen (KH 21.10.2024 § 293)

Liitteet

Lausuntopyyntö _ Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta
Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	16
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 61	10.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

5

Vastaus valtuustoaloitteeseen/ Maksuttoman puistoruokailun käynnistäminen Kuopiossa kesällä 2026

Kaupunginhallitus 22.06.2026
9797/12.05.04/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

yhteisöpalveluiden päällikkö Kati Vähäsarja, puh. 044 718 2513
liikunta- ja kulttuurijohtaja Janne Hentunen, puh. 044 718 2502
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Liitteet 9797/2025 Valtuustoaloite - Maksuttoman puistoruokailun käynnistäminen Kuopiossa kesällä 2026 (ei allekirjoituksia)

Päätöshistoria

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 10.06.2026 § 61

Valmistelijat / lisätiedot:

Yhteisöpalveluiden päällikkö Kati Vähäsarja, puh. 044 718 2513
Liikunta- ja kulttuurijohtaja Janne Hentunen, puh 044 718 2502
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen § 61
lautakunta
Kaupunginhallitus

10.06.2026
22.06.2026

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheisen vastauksen valtuustoaloitteeseen maksuttoman puistoruokailun käynnistämisestä Kuopiossa kesällä 2026.

Päätös

Merkitään, että yhteisöpalveluiden päällikkö Kati Vähäsarja oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Valtuutetut Suvi-Tuulia Kovalainen ja Jenny Keilonen esittävät valtuustoaloitteessa, että Kuopion kaupunki valmistelee ja selvittää maksuttoman puistoruokailun käynnistämisen alle 18-vuotiaille kesällä 2026 ja tuo valtuustolle esityksen pilotin toteuttamisesta. Aloitteen on allekirjoittanut 19 valtuutettua 15.12.2025. Aloite pohjautuu valtuutettujen esiin tuomaan huoleen ruoka-avun tarpeen lisääntymisestä koko maassa ja erityisesti lapsiperheiden osuuden lisääntymisestä ruoka-avun käyttäjissä. Loma-aika tuo erityishaasteensa perheiden arjen sujvuuteen. Aloitteessa tuodaan esiin maksuttomien puistoruokailujen toteutus muissa suomalaisissa kunnissa ja pidetään toimintamallia kustannusvaikuttavana. Aloitteessa esitetään kesää 2026 Kuopion mallin pilotointiin. Pilotti tarjoaisi mahdollisuuden arvioida vaikutuksia ja kustannuksia ennen mahdollista laajentamista pysyväksi toiminnaksi.

Valtuustoaloite on saapunut yhteisöpalveluiden päällikölle valmisteltavaksi 16.3.2026. Vastaavan sisältöinen valtuustoaloite on laadittu myös aiemmin (2729/2024). Opetus- ja kasvatusjohtajat ovat tuolloin vastineessaan (2729/12.05.04/2024) tuoneet esille yhdenvertaisuusperiaatteeseen liittyvän haasteen maksuttoman puistoruokailun toteutuksessa. Maksuttoman ruokailun mahdollisuus tulee tarjota lähtökohtaisesti kaikille kohdeikäryhmän lapsille (valtuustoaloitteessa alle 18-vuotiaille). Ruokailumahdollisuutta ei voida rajata taloudellisesti haastavassa asemassa olevien perheiden lapsiin. Kaupungilla ei ole mahdollisuutta järjestää palvelua, joka edellyttää lapsen / perheen varallisuustietojen selvittämistä. Lisäksi ruokailun tulisi olla saavutettavissa yhdenvertaisesti eri puolilla Kuopiota koko kohdeikäryhmälle. Keskimääräisellä kasvun- ja oppimisen palvelualueen maksamalla ateriahinnalla puistoruokailun ruokakustannukseksi arvioitiin tuolloin olevan noin 2000

Hyvinvoinnin edistämisen
lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 61

10.06.2026

22.06.2026

asiakkaalle kesäloma-ajan arkipäivien osalta noin 330 000€. Puistoruokailuun liittyviä kustannuksia ei oltu budjetoitu kasvun- ja oppimisen palvelujen talousarvioon vuodelle 2024. Valtuustoaloite ei johtanut maksuttoman kesäloma-ajan puistoruokailun toteutukseen.

Lapsiperheiden taloudellisessa tilanteessa ei ole edellisen valtuustoaloitteen jälkeen tapahtunut muutosta parempaan, eikä odotettavissa ole tilanteen helpottumista. Lukukauden aikana kuopiolaiset lapset saavat niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissa yhdenvertaisesti päivittäisen aterian. Kesäloma-aikana lasten ja nuorten eriarvoisuus näiltä osin kasvaa. Mikäli kaupunki järjestäisi ruokailumahdollisuuden kaikille alle 18-vuotiaille lapsille, toteutuksen tulisi mahdollistaa yhdenvertainen saavutettavuus puistoruokailuun kaikille kuopiolaisille lapsille.

Maksuttomien puistoruokailujen järjestäminen eri kaupungeissa

Maksuttomia puistoruokailuja järjestetään useissa kaupungeissa erilaisin toteutuksin. Tyypillisesti puistoruokailuissa tarjotaan maksuton, lämmin lounas lapsille ja nuorille ilman ennakoilmoittautumisia. Ruokailijat tuovat omat astiat ja ruokailuvälineet mukaan. Ruokailun toteutuksesta on tavallisesti vastuussa kaupunki ja toteutus tapahtuu yhteistyössä yhdistysten kanssa. Toteutustavat ja vastuut vaihtelevat kunnittain.

Maksuttomia ruokailuja on toteutettu mm. Helsingissä ja Espoossa (alle 16-vuotiaille), Vantaalla, Keravalla, Tampereella ja Sipoossa (alle 18-vuotiaat) kesällä 2025.

Järjestäjä: Helsingin kaupunki.

- Kaikissa avoimena olevissa leikkipuistoissa
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa leikkipuistotoiminnasta
- Palvelukeskus Helsinki suunnittelee ruokalistat ja valmistaa ruoat, jotka kuljetetaan leikkipuistoihin.
- Leikkipuistot (Helsingin kaupunki) järjestävät jakamisen.

Järjestäjä: Espoon kaupunki

- Asukaspuistot (5 puistoa 2025 pilotissa) toimivat ruokailun jakelupaikkoina.
- Varhaiskasvatus ja perusopetus vastaavana tahona
- Mukana yhteistyössä myös nuorisopalvelut, kirjasto, kulttuuri- ja liikuntapalvelut, suun terveydenhuolto sekä kaupunkikonserniin kuuluva Vantti Oy (ruoantuotanto).
- Kaupungin ruokapalvelut tuottavat lounaan
- Eri toimialat järjestävät ohjelmaa

Järjestäjä: Vantaan kaupunki

- Seitsemän jakelupistettä eri puolilla Vantaata

Hyvinvoinnin edistämisen
lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 61

10.06.2026

22.06.2026

- Vantaan kaupungin varhaiskasvatus vastaavana tahona
- Mukana toteutuksessa Vantaan kulttuuri- ja kirjastopalvelut, liikuntapalvelut, Vantaan aikuisopisto, Vantti Oy, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suun terveydenhuolto, Lastenliitto, Nicehearts ry ja Vantaan turvakoti ry

Järjestäjä: Keravan kaupunki

- Jakelupisteinä Keravanjoen koulu, Sompion päiväkoti ja Savion päiväkoti.
- Keravan kaupungin ateriapalvelut toteuttaja
- Ateriapalvelujen oma henkilöstö jakaa ruoan ja määrittää jakelupaikat sen mukaan, missä henkilöstöä on kesällä.

Järjestäjä: Tampereen kaupunki

- Jakelun toteutus seitsemässä puistossa
- Kaupunki vastaa puistoruokailun kuluista ja koordinoinnista vastaa kaupungin nuorisopalvelut.
- Kaupungin rinnalla päätoteuttajina vuonna 2025 olivat Kaukajärvellä TampereMissio, Tesomalla SPR Tampereen osasto ja Lielahdessa Kansalaistalo Mansikkapaikka.
- Lisäksi ohjelmaa ja apuaan ruuanjakeluun tarjosivat monet järjestöt, kaupungin toimijat ja yksityishenkilöt.

Järjestäjä: Sipoon kunta

- Ruoka jaetaan kunnan järjestämissä kohtaamispaikoissa (Wessman-talon piha ja Taasjärven kylätupa).
- Kunta valmistaa ja jakaa ruoan

Järjestäjä: Oulun kaupunki (kesä 2026)

- Kolme jakelupistettä puistoissa alle 18-vuotiaille. Keskustassa jakelu 18-29 vuotiaille.
- Oulun kaupungin nuorisopalvelut vastaa ruokailun koordinoinnista

Järjestäjä: Lahden kaupunki (kesä 2026)

- Toteutus viidessä puistossa 1.-18.6. ajalla
- Toteuttaja Lahden kaupunki
- Toteutuksessa mukana kumppanuuspyödyt sekä Lahden seurakunnat yhdessä verkostokumppaneiden kanssa: Lahden lapsiperheiden kohtaamispaikkaverkosto, Mannerheimin lastensuojeluliiton Lahden yhdistys, Lahden ensi- ja turvakoti ry, Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Lahden Diakoniasäätiö Dila. Mukana on myös eri järjestöjä ja vapaaehtoistoimijoita.
- Ruoan toimittaa Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy.

Hyvinvoinnin edistämisen
lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 61

10.06.2026

22.06.2026

Puistoruokailun toteutuksen kustannukset

Puistoruokailun toteutus edellyttää sekä henkilöihin, että palveluihin liittyvää resurssointia, jota ei ole varattu vuoden 2026 talousarvioon. Myös toiminnan suunnittelu edellyttää henkilöresursseja, joita ei ole ollut käytettävissä pilotin suunnitteluun valtuustoaloitteen vastaanottamisen pohjalta.

Puistoruokailun järjestäminen edellyttää budjetointia seuraaviin kustannuksiin

- Ruoan valmistus
- Varusteet ja astiat
- Kuljetukset
- Palkkakulut

Koordinointi ja hallinto

Jakeluhenkilöstö (esim. ruokapalvelutyöntekijät, koulunkäynninavustajat, kesätyöntekijät, nuorisonohjaajat, järjestötoimijat)

Kuopion kaupungin mahdollisuudet yhdenvertaisen kesäaikaisen puistoruokailun järjestämiseen

Kuopion kaupunki on tasapainottanut talouttaan merkittävästi viime vuosina. E erityisen voimakkaasti talouden tasapainotuksen toimenpiteitä on kohdentunut sivistystoimialaan. Kustannuksia on karsittu merkittävästi niin varhaiskasvatus- kuin perusopetus- ja lukiopalveluissa. Yhteisöpalveluissa talouden tasapainotustoimenpiteitä on niin ikään toteutettu merkittävästi, mm. järjestöjen avustusten määrärahaileikkauksin (-10%, eli 400 000 € leikkaus vuonna 2025). Yhteisöpalveluissa ei ole käytettävissä henkilöresursseja eikä toimintamäärärahaa puistoruokailun toteutukseen kesällä 2026. Kesä-heinäkuu on henkilökunnan vuosiloma-aikaa. Henkilökunta on sidottu muihin tehtäviin lomakauden ulkopuolella, joten kesä-heinäkuu on pääsääntöisesti vuosilomien pitämiseen sopivin ajankohta.

Kuopion kaupungin toiminnan lähtökohtana on aina asukkaiden yhdenvertainen kohtelu. Maksuttoman puistoruokailun järjestämisessä tulee huomioida sekä kaupunkialueet, että Kuopion laaja maaseutualue. Maaseudulla kauempana taajama-alueelta asuvien lasten ei ole mahdollista päästä puistoruokailuihin ilman kuljetusta. Kuljetusten järjestely tulee huomioida puistoruokailuissa, ettei lapsia ja nuoria aseteta eriarvoiseen asemaan. Ruokailun toteuttaminen puistoissa kaupunki- ja maaseutualueilla vaatii merkittävästi resursseja.

Maksuton kesäaikainen puistoruokailu on muiden kaupunkien tavoin toteutettavissa myös Kuopiossa, esimerkiksi kesällä 2027 edellyttäen tarvittavia henkilöresursseja ja määrärahoja.

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	21
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 61	10.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

Valtuustoaloitteen vastineessa ei esitetä arviota budjetista, sillä toteutuksen suunnittelu ja budjetointi edellyttää myös resursseja, joita ei annetussa aikataulussa ole ollut mahdollisuutta toteuttaa. Yhteisöpalveluiden toimintaan ei ole kuulunut lainkaan ruokapalveluiden toteuttaminen. Yhteisöpalvelut toteuttaa liikunta-, kulttuuri-, asukas- ja järjestöpalveluja sekä ehkäisevää päihdetyötä ja hyvinvointitiedon koordinoitua. Puistoruokailun suunnittelu ja toteutus vaatii monialaista valmistelua ja laajaa resursointia, sekä yhteistyöverkoston rakentamista, kuten on havaittavissa puistoruokailua jo toteuttavien kaupunkien esimerkeistä. Puistoruokailu toteuttaa joissain kaupungeissa osaltaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteita ja resursointia. Kuopio on mallin kandidaattikaupunki ja toiminnan tavoitteet päivitetään, mikäli Kuopio hyväksytään Lapsiystävällinen kunta -kaupungiksi syksyllä 2026 toteutettavan arvioinnin pohjalta. Yhdenvertainen mahdollisuus kesäaikaiseen puistoruokailuun voi olla Kuopionkin lasten oikeuksien mukaisen toiminnan kehittämistä.

Esitys valtuustolle Kuopion puistoruokailun pilotista kesällä 2026

Valtuustoaloitteessa pyydetään esitystä maksuttoman puistoruokailun pilotin toteutuksesta kesällä 2026. Maksuttoman puistoruokailun pilotointia ei ole mahdollista toteuttaa annetulla aikataululla ja olemassa olevalla budjetilla. Valtuustoaloite on vastaanotettu Yhteisöpalveluihin 16.3.2026. Mikäli puistoruokailu halutaan toteuttaa kesällä 2027, tulee toteuttamisen vastuutaho kaupungin organisaation sisällä määrittellä, sekä rakentaa tarvittava kumppanuusverkosto ja varata resurssit suunnitteluun ja toteutukseen.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on aloitteeseen vastaaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	22
Sivistyslautakunta	§ 69	09.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

6

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuuden periaatteiden määrittämisestä Kuopiossa

Kaupunginhallitus 22.06.2026
2294/00.01.07/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

hallintovastaava Marja Liukko, puh. 044 718 2067

hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Liitteet 2294/2026 Liite: varhaiskasvatuspalveluiden saavutettavuus eri suunnittelualueilla
2294/2026 Liite: Valtuustoaloite - Varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuuden periaatteiden määrittämisestä Kuopiossa

Päätöshistoria

Sivistyslautakunta 09.06.2026 § 69

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

Sivistyslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 69

09.06.2026
22.06.2026

hallintovastaava Marja Liukko, puh. 044 718 2067
hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheisen vastauksen Varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuuden periaatteiden määrittämisestä Kuopiossa koskevaan valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Kuopion kaupunginvaltuutetut Heikki Kähkönen, Mauno Kumpulainen, Tarja Jalkala, Minna Pehkonen ja Satu Pylkkönen ovat jättäneet 23.3.2026 valtuustossa valtuustoaloitteen varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuuden periaatteiden määrittämisestä Kuopiossa. Aloitteen on allekirjoittanut 28 valtuutettua. Valtuustoaloitteessa todetaan, että Kuopion kaupunki on kehittänyt varhaiskasvatusverkkoaan viime vuosina. Palveluverkon muutokset ja yksikköjen koon kasvu voivat kuitenkin johtaa tilanteisiin, joissa lapsen päiväkotimatka muodostuu pitkäksi. Pitkät matkat voivat pidentää lapsen päivittäistä hoitopäivää, kuormittaa pieniä lapsia ja heidän perheitään sekä lisätä liikkumistarvetta ja kustannuksia.

Edellä mainituista oikeudellisista ja periaatteellisista lähtökohdista on perusteltua, että varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuutta tarkastellaan avoimesti määriteltyjen ja yhdenvertaisesti sovellettavien periaatteiden pohjalta. Tämän pohjalta esitetään, että Kuopion kaupunki:

1. Selvittää varhaiskasvatuspaikkojen saavutettavuuden eri kaupunginosissa (esim. keskimääräiset ja pisimmät matkat sekä matka-ajat).
2. Valmistele periaatteet varhaiskasvatuspalvelujen kohtuulliselle saavutettavuudelle ottaen huomioon lapsen edun, yhdenvertaisuuden sekä perheiden arjen sujumuuden.
3. Sisällyttää saavutettavuusvaikutusten arvioinnin osaksi varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkosuunnittelua.
4. Arvioi tarvittaessa vaihtoehtoisia ratkaisuja tilanteisiin, joissa kohtuullinen saavutettavuus ei toteudu.

Varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisen säädösperusta

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatuslaissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Pykälän 2 momentin mukaan kunta voi järjestää varhaiskasvatusta noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Kuntalain 8 §:n mukaan kunta voi järjestää sille laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Pykälän 2 momentin mukaisesti tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta vastaa muun muassa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta sekä tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä.

Varhaiskasvatuslain 5 §:n 4 momentin mukaan päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan. Saman 4 momentin mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Säännös ilmaisee niin kutsutun lähipalveluperiaatteen, jonka mukaisesti varhaiskasvatusta tulee pyrkiä tarjoamaan lähellä asukkaita huomioiden asutuksen sijainnin ja liikenteen. Kyse on kunnan toimintaa yleisesti ohjaavasta säännöksestä, joka ei kuitenkaan luo oikeuksia varhaiskasvatuksen asiakkaille. Säännöksen perusteella ei ole esimerkiksi oikeutta saada palvelua aina lähimmästä toimintayksiköstä (HE 40/2018 vp, s. 86).

Varhaiskasvatuslain 3 §:n mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia, tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Lisäksi varhaiskasvatuksen tavoitteena on muun muassa toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa, varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö, turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä sekä antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuksen järjestämistä koskevat velvoitteet perustuvat varhaiskasvatuslain lisäksi muun muassa Suomen perustuslakiin (731/1999) ja hallintolakiin (434/2003).

Varhaiskasvatuksen kannalta erityisen merkittäviä perustuslain turvaamia perusoikeuksia ovat yhdenvertaisuus (6 §), sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet (19 §) sekä perusoikeuksien turvaaminen (22 §). Hallintolain 6 § sisältää muun muassa yhdenvertaisuusperiaatteen, jonka mukaisesti viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti.

Saavutettavuuden huomioon ottaminen ja saavutettavuusvaikutusten arviointi varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelussa

Kuopion kaupunginvaltuusto on päätöksellään 16.2.2026 4 § päättänyt palveluverkon ja palveluverkon suunnittelun periaatteista. Päätöksen mukaan varhaiskasvatuspalveluiden palveluverkosto perustuu Kuopion kaupungin palveluverkkosuunnitelmaan vuoteen 2035: varhaiskasvatus ja perusopetus sekä päätöksessä hyväksytyihin varhaiskasvatuksen palveluverkoston muutoksiin. Lisäksi valtuusto päätti, että varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkoston suunnittelun ja päätöksenteon periaatteet (valtuusto 20.5.2024 §24) sekä palveluverkkosuunnitelma ohjaavat palveluverkkoa koskevien päätösten valmistelua.

Valtuusto on hyväksynyt palveluverkkoa koskevat päälinjaukset vuonna 2024. Palveluverkkosuunnitelman tulee perustua vyöhykeajatteluun, jossa huomioidaan eri alueiden vaihtelevat väestömuutokset ja palvelutarpeet. Palvelutarjonta tulee varmistaa kaupunkialueella ja maaseututaajamien keskuksissa.

Valtuusto on päätöksellä 20.5.2024 § 24 edelleen tarkentanut palveluverkosta koskevia päälinjauksia osana talouden tasapainotusohjelmaa. Päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnittelun lähtökohtana on, että uudet, terveet, turvalliset ja nykymuotoiseen kasvatukseen ja opetukseen suunnitellut toiminnalliset tilat parantavat kasvatuksen ja opetuksen laatua. Erityisen tärkeänä pidetään sitä, että kasvatus ja opetus noudattavat samoja periaatteita ja näyttäytyvät lapselle eheänä kasvun- ja opinpolkuna. Varhaiskasvatuksen käyttöasteen nostamisella ja tarjoamalla varhaiskasvatuspalvelut lähipalveluna vaikutetaan tuleviin investointitarpeisiin.

Valtuuston päätöksessä on linjattu varhaiskasvatuksen palveluverkoston suunnittelua ohjaavat kriteerit. Näiden mukaan:

- uusia palvelukiinteistöjä toteutettaessa pyritään siihen, että koulu ja päiväkoti sijaitsevat yhtenäisessä palvelukeskuksessa;
- uudet ja peruskorjattavat päiväkodit ovat kooltaan 6–10 ryhmäisiä kaupunkialueella ja vähintään 2–3 ryhmäisiä maaseutualueella;
- varhaiskasvatuksen toiminta siirretään pienistä, 1-2 ryhmäisistä ja huonokuntoisista yksiköistä suurempiin, terveellisiin ja turvallisiin yksiköihin.

Lisäksi yhtenä kriteerinä on, että palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun näkökulmat, kuten asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä. Samoin huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin.

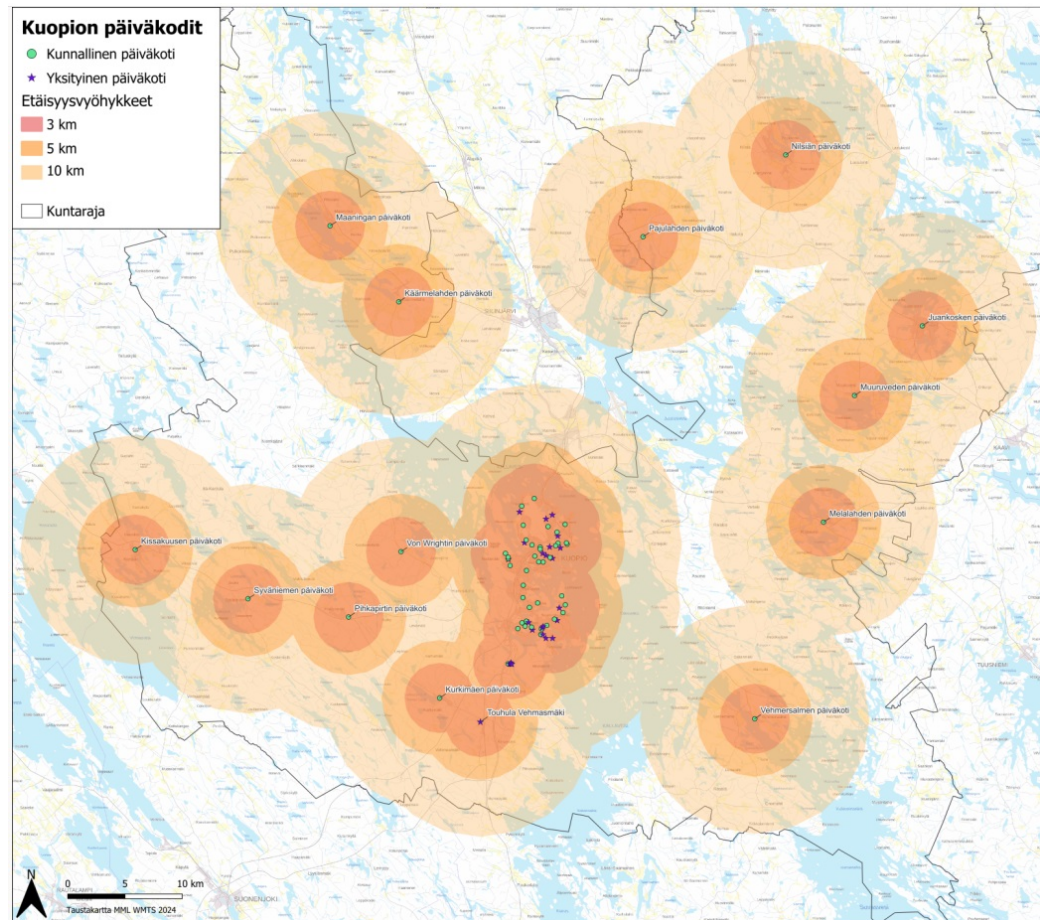
Valtuuston 20.5.2024 ja 16.2.2026 tekemien päätösten perusteella saavutettavuus on siten jo nykyisin yksi kriteereistä, joka tulee huomioida osana varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelua.

Osana Kuopin kaupungin palveluverkkosuunnitelmatyötä selvitettiin varhaiskasvatuksen palveluiden saavutettavuutta (696/2025 liite: Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin palveluverkkosuunnitelmasta: varhaiskasvatus ja perusopetus). Suunnitelmassa kaupunkialueelle esitettyjen muutosten myötä arvioitiin palvelutarjonnan säilyvän hyvänä. Etäisyys lähimpään päiväkotiin kaupunkialueella on palveluverkkosuunnitelman mukaisten esitysten myötä alle 1 km noin 80,5 %:lla nykyisistä päiväkotikäisistä. Nykyisellä päiväkotiverkolla vastaava osuus on 85,5 %. Samoin keskusta-alueella joukkoliikenneyhteydet ovat hyvät. Varhaiskasvatuksen palvelujen saavutettavuus on erittäin hyvä.

Maaseutualueiden osalta todettiin, että maaseudun haja-asutusalueilla varhaiskasvatuksen palvelujen saavutettavuus on kaupunkialuetta heikompi ja päiväkoteja on harvemmassa. Päiväkodit sijaitsevat maaseudun taajamissa ja isommissa kylissä. Etäisyydet lähimpään päiväkotiin ovat pisimmillään yli 20 kilometriä. Suunnitelmassa esitetyt lakkautukset voivat heikentää palveluiden saavutettavuutta alueella ja pidentää perheiden palveluiden käyttömatkoja.

Osana palveluverkkosuunnitelmatyötä laadittiin myös tavanomaista tarkempi lapsivaikutusten arviointi, jossa kiinnitettiin yhtenä näkökulmana huomiota myös varhaiskasvatuksen saatavuuteen.

Palveluverkkoselvityksessä oli kuvattu kartalla sen hetkiset (vuosi 2025) Kuopion päiväkotien sijainnit ja niiden saavutettavuus kolmen (3), viiden (5) ja kymmenen (10) kilometrin säteillä.

Kartta: Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköt ja kolmen, viiden ja kymmenen kilometrin etäisyydet yksiköstä. Lähde Kuopion kaupungin ja seudun palveluverkoston suunnittelu. Selvitys 31.3.2025.

Saavutettavuusvaikutusten arviointi sisältyy nykyiseen Kuopion kaupungin vaikutusten ennakoarviointiin. Kuopion kaupungin päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeen mukaan osana ihmisvaikutusten arviointia arvioidaan vaikutuksia palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun. Ihmisvaikutusten arvioinnissa vaikutuksilla ihmisiin tarkoitetaan muun muassa toimenpiteitä, joilla huolehditaan perusoikeuksien, yhdenvertaisen kohtelun ja syrjimättömyysperiaatteen noudattamisesta. Osana maaseutuvaikutusten arviointia arvioidaan maaseudun palveluja, joka sisältää palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden arvioinnin.

Lapsiin kohdistuvissa päätöksissä tehdään erikseen lapsivaikutusten arviointi, jossa arvioidaan päätösten vaikutuksia lapsen oikeuksien toteutumiseen. Osana arviointia arvioidaan vaikutuksia lasten yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyteen, kuten eri alueilla asuviin lapsiin ja eri lapsiryhmiin. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan muun muassa lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen. Tähän sisältyy esimerkiksi arviointi lapsen oikeudesta

Sivistyslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 69

09.06.2026

22.06.2026

saada laadukasta varhaiskasvatusta sekä vaikutukset lapsen terveyteen, turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen ja liikkumiseen.

Selvitys varhaiskasvatuspaikkojen saavutettavuudesta

Kuopion kaupungin asuminen ja palveluverkosto -yksikkö tarkasteli varhaiskasvatuspalveluiden alueellista saavutettavuutta eri suunnittelualueilla huhtikuun 2026 tiedoilla. Vertailu on tehty matkalla lähimpään päiväkotiin. Varhaiskasvatustilasto ei luo oikeutta saada palvelua aina lähimmästä toimintayksiköstä. Tiedot eivät kerro perheiden tosiasiallisia matkoja varhaiskasvatukseen.

Tarkastelussa oli huomioitu 0–5-vuotiaiden lasten matkat lähimpään kunnalliseen tai yksityiseen päiväkotiin. Tilasto ei sisällä päiväkotien mahdollisia alayksiköitä eikä perhepäivähoitoa. Taulukon loppuun on lisäksi eritelty keskimääräiset ja pisimmät matkat kaupunki- ja maaseutualueilla sekä koko kaupungin tasolla. Perhepäivähoitajien määrät ja sijainnit on määritetty varhaiskasvatuksen tulokortin pohjalta. Tarkastelussa käytetty jako maaseutu- ja kaupunkialueeseen on sama kuin palveluverkkoselvityksessä käytetty jako. Tarkastelu on liitteenä.

Tarkastelun mukaan Kuopiossa on 5504 tarkasteluikäluokkaan kuuluvaa lasta, joista 4462 asuu kaupunkialueella ja 1042 maaseutualueella. Keskimääräiset ja pisimmät matkat lähimpään yksikköön ovat:

Alue	0-5-vuotiaiden lasten määrä (lasta)	keskimääräinen matka lähimpään yksikköön (mk)	pisin matka lähimpään yksikköön (km)
Kuopion kaupunki	5504	1,8	31,5
Kaupunkialueet	4462	0,7	7,0
Maaseutualueet	1042	6,5	31,5

Suunnittelualueiden määrä, joilla keskimääräinen matka lähimpään päiväkotiin	0-3 km	3-5 km	5-10 km	yli 10 km	Yhteensä
Kaupunkialueet	25	0	3	0	28
Maaseutualueet	3	2	7	6	18

Kaupunkialueella suurimmalla osalla suunnittelualueita keskimääräinen matka lähimpään päiväkotiin on alle kolme kilometriä. Maaseutualueilla suurimmalla osalla suunnittelualueita

keskimääräinen matka lähimpään päiväkotiin on 5-10 kilometriä (7 suunnittelualueetta) tai yli 10 kilometriä (6 suunnittelualueetta).

Suunnittelualueiden määrä, joilla pisin matka lähimpään päiväkotiin	0-3 km	3-5 km	5-10 km	yli 10 km	Yhteensä
Kaupunkialueet	25	0	3	0	28
Maaseutualueet	0	1	2	15	18

Pisimmät matkat lähimpään päiväkotiin ovat lähes kaikilla kaupunkialueen suunnittelualueilla 0-3 kilometriä. Maaseutualueella pisimmät matkat lähimpään päiväkotiin oli 15:llä suunnittelualueella yli 10 kilometriä.

Varhaiskasvatuslaissa ei ole säännöksiä varhaiskasvatuksessa olevan lapsen oikeudesta kuljetukseen varhaiskasvatuksen järjestämipaikkaan. Näin ollen varhaiskasvatuksessa lähtökohtana on, että vastuu lapsen kuljettamisesta varhaiskasvatukseen on lapsen huoltajilla. Huoltaja myös valitsee kulkemisen ja kuljettamisen tavat. Varhaiskasvatuspalveluilla ei ole mahdollisuutta arvioida kulkemisen matka-aikoja.

Varhaiskasvatuspaikan osoittaminen ja vaihtoehtoiset ratkaisut

Varhaiskasvatuslaissa ei ole säännöksiä varhaiskasvatusmatkan enimmäispituudesta tai siihen käytettävästä ajasta. Kunnalla ei siten ole lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää varhaiskasvatusta tietyllä etäisyydellä varhaiskasvatuspalveluita tarvitsevien lasten kotoa. Lain perusteella lapsella ei ole myöskään oikeutta saada varhaiskasvatuspaikkaa aina kotia lähimpänä olevasta yksiköstä.

Kuopion kaupungilla varhaiskasvatuspaikan määräytyminen perustuu varhaiskasvatuslakiin, palveluverkkosuunnitelmaan ja huoltajien tekemään hakemukseen. Varhaiskasvatuspaikat pyritään järjestämään huoltajien varhaiskasvatuspaikkahakemuksissa esittämien toiveiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuspaikkaa on varhaiskasvatuslain 17 §:n mukaan haettava viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Kuopion kaupungilta varhaiskasvatuspaikkaa haettaessa huoltajat voivat esittää yhdestä kuuteen hakutoivetta, jotka otetaan järjestyksessä huomioon. Huoltajilla on mahdollisuus hakea varhaiskasvatuspaikkaa mistä päin kaupunkia tahansa, esimerkiksi työpaikan läheisyydestä tai päivittäisten kulkureittien varrelta. Varhaiskasvatuspaikkaa osoitettaessa lähtökohtana on, että lapselle osoitetaan

tarkoituksenmukainen varhaiskasvatuspaikka mahdollisuuksien mukaan perheen kirjaamien toiveiden mukaisessa järjestyksessä kulloisenkin paikkatilanteen mukaisesti.

Kun hakijoita on johonkin varhaiskasvatuspaikkaan enemmän kuin vapaita paikkoja, noudatetaan seuraavia ohjaavia periaatteita:

- Sisaruksille myönnetään paikka mahdollisuuksien mukaan samaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan.
- Huomioidaan lapsen tukeen liittyvät järjestelyt.
- Huomioidaan perheen kulkuyhteydet (työ- tai opiskelumatka, kuljetusmahdollisuudet).
- Huomioidaan toimivien lapsiryhmien muodostaminen ja varhaiskasvatuspaikkojen tarkoituksenmukainen käyttö.
- Jos hakijoita on enemmän kuin toimipaikassa vapaita paikkoja, voidaan paikat arpoa.

Mikäli lapsen palvelun tarve on ympärivuorokautinen vuoro hoito tai jatkettu aukiolo (klo 5-22), tarjotaan palvelu kaupunkialueella keskitetysti. Kuopion alueella on kaksi ympärivuorokautisen aukiolon yksikköä, Mustinlammen päiväkotikeskustassa sekä Nilsin päiväkotikeskus. Lisäksi Kuopiossa on kuusi jatkettua aukiolon yksikköä Petosella, Pirtissä, Puijonlaaksossa, Männistöissä, Juankoskella ja Maaningalla.

Loma-aikoina palvelua voidaan keskittää palvelutarpeen vähentyessä. Tällä voi olla vaikutuksia palvelun saavutettavuuteen.

Tilanteissa, joissa palvelua ei pystytä järjestämään huoltajien hakutoiveiden mukaisesti varhaiskasvatusyksiköstä, käydään keskustelua perheen kanssa perheelle parhaiten soveltuvista vaihtoehtoisista ratkaisuista. Lapselle voidaan tarjota paikkaa toisesta perheelle sopivasta kunnallisesta varhaiskasvatuspaikasta (esim. toinen päiväkotikeskus tai perhepäivähoito) tai mahdollisuutta käyttää yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteliä varhaiskasvatuspaikan järjestämiseksi yksityisessä päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Muita vaihtoehtoisia ratkaisuja voivat olla myös kunnallisten perhepäivähoitajien rekrytointi mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaisesti sekä kuntien välinen yhteistyö maksusitoumusten kautta.

Jos lapsi ei saa paikkaa perheen hakutoiveiden mukaisesti yksiköstä, perheellä on lisäksi mahdollisuus tehdä 12 kuukautta voimassa oleva siirtohakemus. Siirtohakemuksen perusteella lapselle voidaan myöhemmin myöntää paikka toivotusta varhaiskasvatusyksiköstä, mikäli paikka vapautuu.

Vaihtoehtoisten ratkaisujen avulla pyritään varmistamaan varhaiskasvatuspaikkojen kohtuullinen saavutettavuus kullekin lapselle lapsen etu ja perheen tilanteet huomioon ottaen.

Varhaiskasvatuspaikan määräytyminen perustuu varhaiskasvatustalakiin, kaupunginvaltuuston päättämään varhaiskasvatuksen palveluverkkoon, huoltajan tekemään hakemukseen ja varhaiskasvatuspaikan osoittamiseen.

Palveluverkkosuunnittelulla määritellään periaatteet palveluiden kohtuulliselle saavutettavuudelle. Kuntalain mukaan kunta vastaa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä. Kuopion kaupunki on palveluverkkosuunnitelmassa määrittänyt, millaisella palveluverkolla kaupungin varhaiskasvatus järjestetään vuoteen 2035 saakka. Osana palveluverkkotyötä on arvioitu palvelujen saavutettavuutta.

Huoltaja tekee osaltaan harkintaa hoitopaikasta hakiessaan hoitopaikkaa ja asettaessaan toiveet ensisijajärjestykseen. Varhaiskasvatuspalveluissa tehdään hoitopaikan osoittamisen yhteydessä lapsikohtaista harkintaa. Harkinnassa huomioidaan huoltajan toiveet, lapsen edun ensisijaisuus, yhdenvertaisuus sekä kaupungin ohjaavat periaatteet tilanteessa, jossa hakijoita on enemmän kuin paikkoja. Päätöksenteon pohjana on varhaiskasvatustalain mukaisesti tapauskohtaisesti lapsen edun arviointi.

Tästä kokonaisuudesta muodostuu Kuopion kaupungin periaatteet varhaiskasvatuspalvelujen kohtuulliselle saavutettavuudelle.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §, 2 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on valitukseen vastaaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	32
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026		
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

7

Keskuskentän stadionin hankesuunnitelma

Kaupunginhallitus 22.06.2026
3857/00.01.05/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

liikuntapaikkapalveluiden päällikkö Saku Kekäläinen, puh. 044 718 2515

yrittäjä Olli Kokander, puh. 044 718 2043

rakennuttajapäällikkö Marko Väättäinen, puh. 044 718 5686

hankesuunnitteluarkkitehti Seppo Niiranen, puh. 044 718 5414

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus hyväksyy hankesuunnitelman.

Päätös

Liitteet 3857/2026 Kuopion keskuskentän stadionin hankesuunnitelma 1.6.2026
3857/2026 Keskuskentän stadionin tilaohjelma 1.6.2026
3857/2026 Mölymäen stadionin liikenneselvitys
3857/2026 Vaikutusten ennakoarvointi 1.6.2026
3857/2026 Laskentamuistio 3.6.2026 kustannusarvio (salassa pidettävä, JulkL 24.1. § 17 k)
3857/2026 Eriävä mielipide

Päätöshistoria

Konsernijaosto 16.06.2026 § 79

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026
Kaupunginhallitus		22.06.2026

Valmistelijat / lisätiedot:

liikuntapaikkapalveluiden päällikkö Saku Kekäläinen, puh. 044 718 2515

yrittäjä Olli Kokander, puh. 044 718 2043

rakennuttajapäällikkö Marko Väätäinen, puh. 044 718 5686

hankesuunnitteluarkkitehti Seppo Niiranen, puh. 044 718 5414

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

toimitilajohtaja Hannu Väänänen

Konsernijaosto esittää kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman hyväksymistä.

Päätös

Merkitään, että tilapalvelujohtaja Hannu Väänänen ja henkilöstöjohtaja Anu Tiikasalo saapuivat kokoukseen asian käsittelyn alussa.

Merkitään, että liikuntapaikkapalveluiden päällikkö Saku Kekäläinen, hankesuunnitteluarkkitehti Seppo Niiranen, rakennuttajapäällikkö Marko Väätäinen ja yrittäjä Olli Kokander olivat läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Konsernijaosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkitään, että kaupunginjohtaja Soile Lahti poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Päätöshistoria

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 10.06.2026 § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

liikuntapaikkapalveluiden päällikkö Saku Kekäläinen, puh. 044 718 2515

yrittäjä Olli Kokander, puh. 044 718 2043

rakennuttajapäällikkö Marko Väätäinen, puh. 044 718 5686

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026
Kaupunginhallitus		22.06.2026

hankesuunnitteluarkkitehti Seppo Niiranen, puh. 044 718 5414
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta:

- hyväksyy hankesuunnitelmassa esitetyt palvelun toiminta- ja tilakustannukset
- esittää konsernijaostolle ja edelleen kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman hyväksymistä.

Päätös

Merkitään, että liikuntapaikkapalveluiden päällikkö Saku Kekäläinen, yritysasiantuntija Olli Kokander, rakennuttajapäällikkö Marko Väätäinen ja hankesuunnitteluarkkitehti Seppo Niiranen olivat läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja vasaamassa kysymyksiin ja he poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Keskustelun kuluessa jäsen Tessa Ollilla esitti, että:

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

- hyväksyy hankesuunnitelmassa esitetyt palvelun toiminta- ja tilakustannukset
- esittää konsernijaostolle ja edelleen kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman hyväksymistä sillä ehdolla, että jatkovalmistelussa ja sopimusneuvotteluissa varmistetaan seuraavat asiat:

- Käyttötalouden ja lähipalvelujen suojele: Stadionhankkeen aiheuttama hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen nettokustannusten kasvu ei saa johtaa palvelumaksujen korotuksiin tai palvelutason heikennyksiin muissa palvelualueen toiminnoissa. Kaupungin tulee turvata edulliset ja saavutettavat liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalvelut myös hankkeen toteutuessa.
- Kustannuskatto: Kaupungin maksettavaksi tulevalle investoinnille asetetaan ehdoton hankesuunnitelman mukaisen arvion mukainen 13 miljoonan euron yläraja (alv 0 %), jota mahdolliset rakennuskustannusten nousut eivät saa ylittää ilman erillistä poliittista päätöstä.
- Sopimustakuut: Hankkeeseen liittyviin pitkäaikaisiin sopimuksiin tulee sisällyttää aukottomat ja riittävät taloudelliset vakuudet ja muut riskienhallintakeinot, jotka takaavat sovittujen vuosivuokrien maksun kaupungille sekä kaupungin taloudellisen aseman kaikissa suhdannetilanteissa ja olosuhteissa.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026
Kaupunginhallitus		22.06.2026

4. Yksityisen rahoituksen sitovuus: Rakennustöitä ei aloiteta ennen kuin hankkeen yksityinen rahoitusosuus sekä kaupallisiin toimintoihin liittyvät sopimukset ja vuokrasopimukset ovat sitovasti varmistuneet.
5. Kaupunkilaisten käyttömahdollisuuksien turvaaminen: Stadionin käyttöä koskevissa sopimus- ja toimintaratkaisuisissa tulee varmistaa, että stadion palvelee myös lasten, nuorten ja paikallisten urheiluseurojen toimintaa eikä sen käyttö muodostu yksinomaan ammattilaisurheilun tai kaupallisten tapahtumien varaan, jolloin se tuottaa hyvinvointia laajemmalle joukolle.

Eitys raukesi kannattamattomana.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittään, että jäsen Tessa Ollilla jätti päätökseen eriävän mielipiteen, jonka perustelut liitetään pöytäkirjaan (liitteenä).

Selostus

Hankesuunnitelman taustaa

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue laati keskustentän jalkapallostadionin/tapahtuma-areenan tarveselvityksen (15.1.2018). Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi 13.3.2018 tarveselvityksen hankesuunnittelun pohjaksi. Kentän kehittämisestä laadittiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 2019 hankesuunnitelma, joka kuitenkin palautettiin valmisteluun. Seuraava päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 7.6.2021 ja kaupunginvaltuustossa 21.6.2021. Hankinta keskeytettiin tammikuussa 2025. Hankesuunnittelu käynnistettiin uudelleen 10.10.2025 kaupunginjohtajan päätöksellä.

Hankesuunnittelun tavoitteet

Tavoitteena on saada Kuopioon uusi UEFA:n kategoria 4-tasoinen 8 000 katsojan stadion, joka mahdollistaa kotimaisten otteluiden lisäksi kaikkien kansainvälisten otteluiden järjestämisen Kuopiossa, lisäten merkittävästi näkyvyyttä, matkailutuloa ja alueellista elinvoimaa, sekä parantaa jalkapallon liiketoiminnallisia edellytyksiä Kuopiossa. Monikäyttöisyys mahdollistaa myös laajamittaiset yleisötapahtumat, jopa noin 20 000 kävijälle. Hankkeen UEFA:n kategoria 4-tasoinen stadion liiketiloineen toteuttaa Kuopio 2035 -strategian tavoitteita vahvistamalla kaupungin kestävästä kasvusta, elinvoimaa ja vetovoimaa.

Stadionin yhteyteen kiinteistökehityskumppanin toteuttamat liiketilat ovat ympärivuotisessa käytössä, mikä lisää stadionalueen vetovoimaa yritystoiminnan ja palveluiden sijoittumispaikkana. Hanke yhdistää urheilun, elinkeinoelämän ja kaupunkikehityksen

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026
Kaupunginhallitus		22.06.2026

tavoitteet sekä vahvistaa Kuopion kilpailukykyä, tunnettuutta ja edellytyksiä kestäväälle kasvulle.

Omistajuus, operointi ja hallinta

Keskuskentän stadionhanke toteutetaan kahden toisiaan täydentävän kokonaisuuden mallilla. Kuopion kaupunki vastaa katsomokokonaisuuden rakentamisesta. Hanke toteutetaan kaupungin omaan taseeseen.

Stadionin yhteyteen toteutettavan liikerakennuksen (noin 3 600 kem²) toteutuksesta vastaa ulkopuolinen kiinteistökehityskumppani. Tämä taho vastaa liikerakennuskokonaisuuden kehittämisestä, rahoituksesta ja toteutuksen kokonaisvastuusta. Kuopion kaupunki on vuokralaisena liikerakennuksen niissä tiloissa, jotka palvelevat keskuskentän toimintaa (pukuhuoneet ym.).

Tilatavoitteet

Hankkeessa rakennetaan kentän ympärille uudet katsomorakenteet kentän jokaiselle puolelle (A-, B, C- ja D-katsomot). Katsomo on katettu ja sitä ympäröi vaipparakenne. Katsomon yhteydessä olevat tilat kuuluvat katsomorakennukseen sijaiten pääosin katsomon alla. Ne ovat hallinnollisesti osa stadionia ja kaupungin omistuksessa.

Liiketilat ovat kiinteistökehityskumppanin rakennuttamia ja omistamia. Ne on hankesuunnitelmassa esitetty alustavina, sillä lopulliset tilanimikkeet ja -määrät riippuvat hankkeen kiinteistökehityskumppanin tekemistä kannattavuusanalyseistä. Tiloja voivat olla päivittäistavarakauppa, ravintolat (ml. VIP-tilat ja muut tapahtumien käyttöön ajoittain vuokrattavat tilat), sekä kentän toimintaan liittyvät kaupat ja palvelut.

Lisäksi osana liikerakennusta ja kiinteistökehityskumppanin omistamina sijaitsevat kenttää palvelevat tilat, mm. pelaajien ja toimitsijoiden tilat, medialle tarkoitetut tilat sekä tarvittavat toimistot ja varastot, joista tehdään vuokrasopimus liikerakennuksen omistajan kanssa.

Liiketoimintarakennuksen osalta toimijat harjoittavat toimintaansa itsenäisesti omien liiketoimintaperiaatteidensa mukaisesti ja vastaavat omasta operatiivisesta toiminnastaan, palveluistaan sekä hinnoittelustaan.

Aiemmissä hankevaiheissa mukana olleet kaakkoispuolen kerrostalokorttelit ja niihin liittyvä pysäköinti eriytetään hankkeesta. Kaavamuutoksella mahdollistetaan erillinen toteutus myöhemmin.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026
Kaupunginhallitus		22.06.2026

Kaavallinen tilanne

Tavoite sijoittaa kortteliin katsomot, niitä ja kenttää palvelevat tilat ja liittyvät liike- ja palvelutilat sekä päivittäiskäyttöä tukeva paikoitusratkaisu aiheuttaa tarpeen asemakaavasta poikkeamiselle ja tonttirajojen siirrolle. Mölymäen jalkapallostadionin asemakaavan muutos on tullut vireille 11.3.2026. Asemakaavatyön tarkoituksena on tukea jalkapallostadionin hankkeen etenemistä.

Kustannukset, rakennuttaminen ja aikataulu

Hanketyöryhmä esittää katsomon ja liittyvien yleisöpalvelutilojen (saapumisalue, ravintolapisteet, yleisö-wc:t, ensiapupisteet) rakentamista investointina omaan taseeseen tavoitehinta-arvion 13 000 000,00 € (alv 0 %) mukaisilla kustannuksilla.

Suomen Palloliiton hallitus teki ehdollisen päätöksen kokouksessaan 12.12.2025 myöntää Kuopion stadionhankkeelle UEFA HatTrick -ohjelman mukaista rahoitusta yhteensä 1 000 000,00 euroa. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen toteutus käynnistyy vuoteen 2027 mennessä sekä että valmistuva stadion täyttää UEFA:n stadionmääräysten kategoria 4 -vaatimukset, mukaan lukien vähintään 8 000 katettua istumapaikkaa.

Hankkeelle haetaan lisäksi OKM:n liikuntapaikkarakentamisen investointiavustusta. Avustusta on mahdollista saada enintään 20 % hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista (alv 0 %), kuitenkin enintään 600 000,00 euroa.

Kenttää palvelevien ulkoa vuokrattujen tilojen (n. 750 m²) arvioitu vuokra on 180 000,00 €/v.

Arvioidut tilakustannukset kokonaisuudessaan, sisältäen yllä mainitut vuokratilat (sisäiset vuokrat yhteensä) ovat seuraavat vuosi- ja kuukausitasolla:

Sisäisen vuokran arvioitu osuus katsomorakenteista:

	Pääomakustannus eur/kk	Pääomakustannus eur/v	Ylläpitokustannus eur/kk	Ylläpitokustannus eur/v	Yhteensä eur/kk	Yhteensä eur/v
Katsomoinvestointi	80 450,00	965 400,00	14 000,00	168 000,00	94 450,00	1 133 400,00

Sisäisen vuokran arvioitu osuus ulkoa vuokrattavista kenttää palvelevista pysyvistä tiloista:

	Pääomakustannus eur/kk	Pääomakustannus eur/v	Ylläpitokustannus eur/kk	Ylläpitokustannus eur/v	Yhteensä kokonaisvuokra eur/kk	Yhteensä kokonaisvuokra eur/v
Ulkoa vuokratut kenttää palvelevat tilat					15 000,00	180 000,00

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026
Kaupunginhallitus		22.06.2026

Sisäiset vuokrat Stadionista yhteensä:

	Pääomakustannus eur/kk	Pääomakustannus eur/v	Ylläpitokustannus eur/kk	Ylläpitokustannus eur/v	Yhteensä eur/kk	Yhteensä eur/v
Yhteensä	80 450,00	965 400,00	14 000,00	168 000,00	109 450,00	1 313 400,00

Em. luvut eivät sisällä kenttäalueen ylläpitoa lämmityksineen, eikä suunnitelman mukaisia poistoja tekonurmen osalta. Vuonna 2025 nämä kulut olivat yhteensä n. 405 000,00 eur. Kenttäalueen ylläpito ja laskennallinen tekonurmen vaihtamisesta johtuva kirjanpidollinen poisto nostavat liikuntapaikkapalveluiden vuotuisen kokonaiskustannuksen 1 718 400,00 euroon.

UEFA HatTrick -ohjelman mukainen rahoitus sekä haettava OKM:n liikuntapaikkarakentamisen investointiavustus toteutuessaan laskevat liikuntapaikkapalveluiden vuotuista käyttötalouskustannusta. Vaikutus tullaan laskemaan, kun molempien rahoituksen ja avustuksen tarkka kohdistaminen on voitu osoittaa. Nyt niiden vaikutusta ei ole laskettu tilakustannuksiin.

Hankkeen käynnistyessä kaupungille tulee maksettavaksi Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskentän yhtiön purkamisesta aiheutuvat kustannukset, jotka vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan ovat noin 2 890 000,00 eur. Summa koostuu KOy:n jäljellä olevasta lainapääoman poismaksusta n. 1 013 000,00 eur, KOy:n osakepääoman alaskirjauksesta n. 100 000,00 eur sekä vanhan stadionrakennuksen tasearvon alaskirjauksesta n. 1 777 000,00 eur.

Nykyisen katsomon purkukustannukset ovat arviolta n. 80,00 eur/m², joka kustannuksena tarkoittaa 258 000,00 eur.

Hankkeen kilpailutus voidaan käynnistää heti päätöksenteon jälkeen. Tavoitteena on saada stadion käyttöön syksyllä 2028–kevällä 2029, riippuen valitusta hankemallista.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 35 §, 29 §, 27 §

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	39
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	§ 55	10.06.2026		
Konsernijaosto	§ 79	16.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

Oheismateriaali

3857/2026 Keskuskentän stadionin hankesuunnitelman esittelyaineisto 1.6.2026

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	40
Konsernijaosto	§ 80	16.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

8 Karttulan Virastokeskus Oy:n osakkeiden hankkiminen

Kaupunginhallitus 22.06.2026
2241/02.07.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen, puh. 044 718 2156
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus

- päätää käyttää yhtiöjärjestyksen 4 § mukaista lunastusoikeutta Karttulan Virastokeskus Oy:n liikehuoneistoa 4 koskevaa osakekauppaa koskien, perusteena se, että omistuksellisenä tavoitetilana on kohteen myynti yhtenä kokonaisuutena,
- valtuuttaa talousjohtajan suorittamaan käytännön toimenpiteet lunastusoikeuden käyttöä koskien, sekä
- päätää, että päätös määrätään kuntalain 143 §:n mukaisesti heti täytäntöön pantavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös

Selostus

Konsernijaosto on valmistellut kaupunginhallitukselle esityksen lunastusoikeuden käyttämisestä Karttulan Virastokeskus Oy:n liikehuoneistoa 4 koskien.

Valmistelussa on alun perin ollut järjestely, jossa yhtiön koko osakekanta olisi siirtynyt kaupungin omistukseen. Yhtiön osakekannan hankkiminen yksinomaan kaupungin hallintaan on perusteltua, jotta kaupunki voi tehdä ratkaisut kiinteistön ja yhtiön tulevaisuutta koskien, esimerkiksi myymällä kohteen yhtenä kokonaisuutena.

Valmistelun aikana yksi kaupungille ostettavaksi tarjotuista osakehuoneistoista on siirtynyt kolmannen osapuolen omistukseen. Yhtiöjärjestys mahdollistaa lunastusoikeuden

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	41
Konsernijaosto	§ 80	16.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

käyttämisen, koska liikehuoneiston 4 osalta toteutuneessa kaupassa ei ole kyse perinnöstä, perillisille tehdystä testamentista, naimaosan tai avio-oikeuden nojalla siirtyvästä osakkeesta.

Lunastusoikeuden käyttöön liittyvän määräajan vuoksi kaupunginhallitus ottaa käsiteltäväksi konsernijaoston ehdotuksen lunastusoikeuden käytön osalta. Muilta osin konsernijaoston esitys tuodaan päätöksentekoon myöhemmin.

Liitteet 2241/2026 liite: Karttulan Virastokeskus Oy:n tiedote
2241/2026 liite: Perustelut lunastusoikeuden käytölle

Päätöshistoria

Konsernijaosto 16.06.2026 § 80

Valmistelijat / lisätiedot:
konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen, puh. 044 718 2156
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, Talous- ja omistajaohjaus

Konsernijaosto:

Esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus

- a) hyväksyy tarjouksen Karttulan Virastokeskus Oy:n osakkeiden ostamisesta jokaisen osakkeenomistajan osalta yhden euron kokonaiskauppahinnalla edellyttäen, että koko yhtiön osakekanta siirtyy järjestelyssä kaupungin omistukseen, ja
- b) valtuuttaa talous- ja omistajaohjauksen ja tilapalvelut neuvottelemaan luovutuksen yksityiskohdat liikehuoneiston 1 osalta, ja
- c) valtuuttaa talousjohtajan allekirjoittamaan osakkeiden kauppakirjat, jotka laaditaan kansliatoimenpitein.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavaksi:

Konsernijaosto
Kaupunginhallitus

§ 80

16.06.2026

22.06.2026

Konsernijaosto

a. Merkitsee tiedoksi Karttulan Virastokeskus Oy:n tiedotteen liikehuoneistoa 4 koskevasta osakekaupasta

ja esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus

b. päättää käyttää yhtiöjärjestyksen 4 § mukaista lunastusoikeutta Karttulan Virastokeskus Oy:n liikehuoneistoa 4 koskevaa osakekauppaa koskien, perusteena se, että omistuksellisenä tavoitetilana on kohteen myynti. Perustelut lunastusoikeuden käyttämiselle ilmenevät liitteestä.

c. Hyväksyy tarjouksen Karttulan Virastokeskus Oy:n osakkeiden ostamisesta liikehuoneiston 2 osalta yhden euron kokonaiskauppahinnalla.

d. Valtuuttaa tilapalvelut yhteistoiminnassa talous- ja omistajaohjauksen kanssa neuvottelemaan luovutuksen yksityiskohdat liikehuoneiston 1 osalta, ja

e. valtuuttaa talousjohtajan allekirjoittamaan osakkeiden kauppakirjat, jotka laaditaan kansliatoimenpitein.

f. päättää, että kohdan b. osalta tämä päätös määrätään kuntalain 143 §:n mukaisesti heti täytäntöön pantavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Konsernijaosto hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkitään, että Jäsen Tuula Savolainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus

Karttulan Virastokeskus Oy

Kuopion kaupunki omistaa 76 % Karttulan Virastokeskus Oy -nimisen keskinäisen kiinteistöyhtiön osakkeista. Yhtiö omistaa ja vuokraoikeuden perusteella hallitsee Karttulassa kiinteistöillä Autoasema RN:o 3:77 ja Aitantila RN:o 3:162 sijaitsevaa rakennustonttia ja sillä olevia virasto- ja liiketiloja. Yhtiön osakkeet ovat tulleet kaupungin omistukseen Karttulan kuntaliitoksen yhteydessä vuonna 2011. Rakennus on entinen Karttulan kunnanvirasto. Kaupungin omistamat osakkeet oikeuttavat hallitsemaan rakennuksen huoneistoja 3 ja 5, joista jälkimmäinen on entinen kunnanvirasto.

Kaupungin omistamien osakkeiden (1354 kpl) kirjanpitoarvo 31.12.2025 on 10.000,00 euroa. Osakkeiden arvoon on tehty 740.056,81 euron alaskirjaus vuonna 2020.

Yhtiössä on kaupungin lisäksi kolme yksityistä osakkeenomistajaa, joiden omistamalla osakkeilla hallitaan rakennuksessa sijaitsevaa ravintolatilaa (huoneisto 1), toimistotilaa (huoneisto 2) ja liikehuoneistoa (huoneisto 4).

Tiloille ei ole käyttöä kaupungin omassa palvelutuotannossa. Tilapalveluiden hallinnassa olevien tilojen salkutuksen mukaisesti kyseinen tila on salkutettu tilasalkkuun D, eli myytäviin rakennuksiin (kaupunginhallitus 04.05.2026, § 126).

Kiinteistöyhtiön huoneistoista yksi on otettu kiinteistöyhtiön hallintaan. Kyseistä tilaa ei ole saatu vuokrattua ulkopuoliselle vuokralaiselle. Hallituksen toimintakertomuksen 2025 mukaan kiinteistöyhtiössä olisi seuraavien 10 vuoden aikana uusittava ainakin putkistot, ilmanvaihto sekä vesikatto, mikäli tarkoituksena on rakennuksen käytön jatkaminen. Yhtiön toiminta on ollut tappiollista ja tulosta heikentää myös yhtiön hallintaan otetun huoneiston saamatta jäävät vastikesaatavat, jotka kuitenkin yksin eivät selitä toiminnan tappiollisuutta. Ilman toimenpiteitä yhtiön oma pääoma painuu negatiiviseksi arviolta seuraavien 1-3 vuoden aikana.

Tarjous yhtiön osakkeiden hankkimisesta

Liikehuoneistojen 2 ja 4 osakkeiden omistajat ovat tehneet kaupungille myyntitarjouksen omistamistaan osakkeista, kumpikin yhden euron kokonaiskauppahintaan seuraavasti:

- liikehuoneisto 2, osakkeet 343-375, 33 kpl, omistusosuus 100 %
- liikehuoneisto 4, osakkeet 512-568, 57 kpl, omistusosuus 100 %

Nyt tarjouksen tehneiden osakkaiden lisäksi liikehuoneiston 1 osakkeet (1-342, 342 kpl) on otettu yhtiön hallintaan mutta ne ovat yksityishenkilön omistuksessa.

Osakkeiden hankkiminen kaupungin omistukseen on perusteltua, mikäli järjestelyllä saavutetaan 100 % omistus kiinteistöyhtiössä. Tällöin kiinteistön jatkosta päättäminen olisi yksin kaupungin päätösvallassa. Tämä edellyttää vielä tarkempia neuvotteluja liikehuoneiston 1 osalta.

Tarjoukset on tehty velattomana. Huoneisto 1 osalta kiinteistöyhtiö on kirjannut vastikesaatavat vuosittain luottotappioksi, vastikevelan käsittely kauppatilanteessa on neuvoteltava erikseen. Kuitenkaan kaupungilla ei ole tarkoituksena ottaa vastattavakseen aiemman omistajan aikana syntyneitä vastikevelkoja.

Riippumatta kiinteistön tulevasta käytöstä yhtiöllä ei nykyisellä omistuspohjalla ole realistisia taloudellisia resursseja tarvittaviin toimenpiteisiin. Kun kiinteistöyhtiö kokonaisuudessaan on kaupungin omistuksessa, voidaan päättää rakennuksen myymisestä joko osakekantana tai yhtiön purkamisesta. Yhtiö puretaan osakeyhtiölain ja/tai asunto-osakeyhtiölain mukaisella selvitysmenettelyllä. Yhtiön omistama rakennus jäisi jako-osuutena ainoalle osakkeenomistajalle eli kaupungille, joka päättää rakennuksen jatkokäytöstä.

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	21/2026	44
Konsernijaosto	§ 80	16.06.2026		
Kaupunginhallitus		22.06.2026		

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 27 § 17 k.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Oheismateriaali

2241/2026 Tarjous Karttulan Virastokeskus Oy:n osakkeet (LH 4, 512-568, 57 kpl)

2241/2026 Yhtiöjärjestys Karttulan Virastokeskus Oy

9**Savonia-kirjallisuuspalkintoraadin palkintosumma ja Suomen tietokirjailijat ry:n esitys palkintosäännön muuttamiseksi**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

3223/00.01.03/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää:

- a. esittää kaupunginvaltuustolle vuoden 2027 talousarvion yhteydessä, että palkkiosummaan varataan 16 000 € vuodelle 2027
- b. todeta, että Savonia -kirjallisuusraadin nykyinen palkintosääntö mahdollistaa tietokirjojen huomioimisen

Päätös**Selostus**

Kuopion kaupungin myöntämä Savonia-kirjallisuuspalkinto on tarkoitettu jaettavaksi tunnustuspalkintona savolaiselle kirjailijalle edellisten 12 kuukauden (1.11.-30.10.) aikana julkaistusta merkittävästä kaunokirjallisesta teoksesta.

Palkinto on kaupunginvaltuuston myöntämän määrärahan suuruinen. Palkinto voidaan jakaa vuosittain, mikäli määräraha on tarkoitukseen myönnetty. Savonia -kirjallisuusraati on ehdottanut palkintosumman korottamista 18 000 euroon. Porvoossa myönnettävän Runeberg -palkinnon ja Pohjois-Karjalassa myönnettävän Karelia -palkinnon suuruudet ovat 20 000 euroa ja Oulussa myönnettävän Botnia -palkinnon suuruus on 15 000 euroa. Korotus olisi perusteltu huomioiden vastaavien palkintojen suuruudet.

Suomen Tietokirjailijat ry, Pohjois-Savon alueverkosto on toimittanut muutosehdotuksen Savonia-kirjallisuuspalkinnon palkintosääntöön, jossa esittävät, että palkintosääntöä muutetaan siten, että palkinto voidaan jatkossa myöntää myös muulle kuin kaunokirjalliselle teokselle. Esitystä perustellaan siten, että tietokirjojen mahdollisuus päästä ehdolle nostaisi

Savonia-palkinnon profiilia ja mahdollistaisi nykyistäkin korkeatasoisemman ehdokasasettelun.

Nykyinen Savonia -kirjallisuusraadinn palkintosääntö mahdollistaa myös tietokirjojen huomioimisen. Savonia -kirjallisuusraati voi arvioida mitä kirjallisuutta se ottaa arvioitavakseen. Raadin työmäärä on huomattava ja raati voi itsenäisesti arvioida onko palkkiota varten arvioitavan kirjallisuuden määrää mahdollista kasvattaa tietokirjallisuuden suuntaan.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö § 27

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (Kh 21.10.2024 § 293)

Liitteet

3223/2026 Palkintosääntö
3223/2026 Palkintosäännön soveltamisohjeet

Oheismateriaali

3223/2026 Muutosehdotus Savonia-kirjallisuuspalkinnon palkintosääntöön

10**Kuntamarkkinoille 2026 osallistuminen**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

4466/00.04.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää, että kuntamarkkinoille 2026 osallistuvat kaupunginhallituksen ja -
valtuuston puheenjohtajisto.

Päätös**Selostus**

Järjestyksessään 33. Kuntamarkkinat järjestetään 16.-17.9.2026 Kuntatalolla Helsingissä.

Kuntamarkkinoilla kohtaavat kuntien ja hyvinvointialueiden päättäjät ja asiantuntijat sekä tapahtuman kumppanit. Osallistuminen ja ohjelma on ilmaista kaikille julkisen hallinnon, kuntien ja hyvinvointialueiden valtuustojen, valtakunnallisten yleishyödyllisten järjestöjen ja yhdistysten sekä tapahtumakumppaneiden ja median edustajille.

Kuntamarkkinoiden ohjelma järjestetään paikan päällä Kuntatalolla keskiviikkona 16.9. klo 9-16 ja torstaina 17.9. klo 9-15. [Kuntamarkkinat 2026](#)

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäntö 27 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293)

11**Kaupunginhallituksen edustajan varajäsen Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

232/00.00.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää:

- a. todeta, että Heidi Eskelisen oikeus toimia kaupunginhallituksen edustajan varajäsenenä Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa on päättynyt hänen erottuaan kaupunginhallituksen varajäsenyydestä
- b. nimeää Heidi Eskelisen tilalle uuden varajäsenen kaupunginhallituksen edustajaksi Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös**Selostus**

Kaupunginhallitus on nimennyt 9.6.2025 § 192 toimikaudekseen edustajat kuhunkin lautakuntaan. Kaupunginhallituksen edustaja on oikeutettu olemaan läsnä lautakunnan kokouksessa sekä ottamaan niissä osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

Kaupunginvaltuusto on 16.2.2026 § 5 myöntänyt Heidi Eskeliselle eron kaupunginhallituksen varajäsenyydestä.

Kuopion kaupungin hallintosäännön § 132 mukaan kaupunginhallitus voi määrätä edustajansa muihin toimielimiin. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö § 132

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä asiakokonaisuuksissa, mistä on lainsäädännössä säädetty tai muussa kuntaa koskevassa ohjeistuksessa määrätty (KH 21.10.2024 § 293).

12**Kaupunginhallituksen tiedonantoja 22.6.2026**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

15/00.01.01/2026

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksiantoasiat tiedoksi ja päättää, että pöytäkirjoissa olevia päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös**Selostus****Kh:lle saapuneet kirjeet yms.:**

- 515/2026 Lupa- ja valvontaviraston päätös 11.6.2026 (LVV-U/19047/2026): Vesilain mukainen lupahakemus / Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 28.2.1995 nro 12/95/3 raukeaminen, Kuopio.
- 4257/2026 Pöytäkirja paikallisneuvottelusta 12.6.2026: Paikallisneuvottelu pääluottamusedustajan palkkauksen määrittelystä 1.8.2026 alkaen

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet Viranhaltijapäätökset ajalta 10.-16.6.2026

13

Kaupunginhallituksen muut asiat 22.6.2026

Kaupunginhallitus 22.06.2026

23/00.01.02/2026

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Kaupunginhallitus

Aika 22.06.2026 klo 14:00 -**Paikka** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31)

Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
14	Oikaisuvaatimus koskien tietoturvapäällikön tehtävän täyttöö	3

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Kaartinen Tiina	puheenjohtaja	
	Pääkkö Sakari	2. varapuheenjohtaja	
	Ahonen Jenna	jäsen	
	Backnäs Teemu	jäsen	
	Berg Marja	jäsen	
	Hakokivi Nina	jäsen	
	Korhonen Kari	jäsen	
	Linnanmäki Vesa	jäsen	
	Savolainen Tuula	jäsen	
	Savolainen-Lipponen Teija	jäsen	
	Airaksinen Tanja	valtuuston puheenjohtaja	
	Savolainen Leila	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	
	Auvinen Harri	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	
	Soile Lahti	esittelijä	kaupunginjohtaja
Timo Antikainen	muu osallistuja	elinvoimajohtaja	
Mikko Ripatti	muu osallistuja	sivistysjohtaja	
Kirsi Soininen	muu osallistuja	strategia- ja viestintäjohtaja	
Tero Oinonen	pöytäkirjanpitäjä	hallintojohtaja	

14**Oikaisuvaatimus koskien tietoturvapäällikön tehtävän täyttöö**

Kaupunginhallitus 22.06.2026

4156/01.01.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

HR-juristi Tuomas Dahlström, puh. 044 718 2231

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää jättää oikaisuvaatimuksen tutkimatta.

Päätös**Selostus**

Tietohallintojohtajan päätökseen 10/2026 § (3.6.2026) Tietoturvapäällikön tehtävän täyttämistä on saapunut oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa, että päätöksellä valittujen henkilöiden lisäksi hän täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on kutsuttu haastatteluun, sillä hän on täyttänyt muodolliset kelpoisuusvaatimukset, mutta häntä ei olla valittu tehtävään tai varasijalle.

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo oikaisuvaatimuksessaan, että valinta on tehty osittain virheellisin perustein työpaikkailmoituksen vastaisesti ja päätös pitäisi oikaista siten, että valinnassa otetaan huomioon työpaikkailmoituksessa kerrotun mukaisesti kuntaorganisaatiossa työskentely, tietoturvaosaaminen ja -kokemus sekä tietoturvastandardien ja viitekehysten tuntemus. Työpaikkailmoituksessa on todettu, että eduksi luetaan kokemus tietoturvapäällikkönä toimimisesta, kokemus kuntaorganisaatiosta, kokemus esihenkilönä toimimisesta, tuntemus ISO 27001 -standardeista ja muista tietoturvaviitekehyksistä. Kelpoisuusehtona tehtävään on ollut tietoturvan, tietojenkäsittelytieteiden tai muun soveltuvan alan korkeakoulututkinto. Lisäksi on edellytetty vähintään viiden vuoden kokemusta tietoturvapäällikön, tietoturva-asiantuntijan tai vastaavan roolin asiantuntijatehtävistä. Oikaisuvaatimuksen tekijän esittämät seikat on tullut vain huomioida hakijan eduksi prosessissa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan valitun henkilön ominaisuuksien kuvaaminen olisi ristiriidassa työpaikkailmoituksen kanssa. Päätöksen perusteluissa on todettu valitulla henkilöllä olevan insinööri YAMK tutkinnon lisäksi tradenomi AMK tutkinto ja mekaanikon perustutkinto. Valitun henkilön ominaisuuksia on kuvattu siten, että hänellä on tehtävän kannalta vahva ICT- ja kyberturvallisuusosaaminen sekä julkishallinnon toimintaympäristön tuntemus. Hänellä on kokemusta tietoturvan operatiivisesta toteutuksesta, poikkeama- ja häiriötilanteiden käsittelystä, kyberturvallisuusharjoituksista, henkilöstön kouluttamisesta sekä tietoturvan huomioimisesta projekteissa ja kehittämishankkeissa. Hänellä on kokemusta sekä palveluntarjoajan että palveluiden käyttäjäorganisaation rooleista. Hänellä on valmiuksia kehittämään tietoturvaa käytännönläheisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kokonaisarvioinnin perusteella hän on ansioitunein ja soveltuvin tehtävään. Valitun henkilön ominaisuuksien kuvaaminen ei ole ollut ristiriidassa työpaikkailmoituksen kanssa. Henkilön koulutus, kokemus ja ominaisuudet, joita on kuvattu päätöksen perusteluissa ovat samoja seikkoja, jotka ovat olleet tehtävän kelpoisuusehtoja ja eduksi huomioitavia seikkoja.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan tietosuojavaastaava olisi tiedustellut oikaisuvaatimuksen tekijän osalta soveltuvuutta tehtävään ja esittänyt perusteettomia väitteitä. Oikaisuvaatimuksen tekijän käsityksen mukaan hän olisi ollut eriarvoisessa asemassa muihin hakijoihin verrattuna, sillä oikaisuvaatimuksen tekijä on ollut sisäinen hakija. Tietosuojapäällikön kanssa on keskusteltu yleisellä tasolla tietoturvapäällikön pätevyysvaatimuksista ja vaadittavasta kokemuksesta tehtävään. Keskustelulla ei ole ollut vaikutusta valintaprosessiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun KHO 2003:17 mukaan hallintolainkäytön järjestyksessä (nykyisin laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa) voidaan tutkia vain julkisoikeudelliseen oikeussuhteeseen liittyvä asia. Tietohallinnon tietoturvapäällikön tehtävän täyttämisenä on ollut kysymys yksityisoikeudellisesta, työsopimuslain soveltamisalaan kuuluvan toimen täyttämisenä. Tällaisen toimen täyttämistä koskevaa riitaa ei siten voi saada hallinto-oikeudellista tai kuntalain mukaista oikeussuojaa. Työsopimussuhdetta koskeva ratkaisu ei kuulu kuntalain 134 §:n soveltamisalaan.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty muutakaan sellaista perustetta, jonka perusteella asia voitaisiin tutkia, näin ollen saapunut oikaisuvaatimus tulee jättää tutkimatta.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 134 §
Kuopion kaupungin hallintosäätö 27 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä oikaisuvaatimuksen käsittely (KH 21.10.2024 § 293.)

Liitteet

4156/2026 Oikaisuvaatimus _ Tietoturvapäällikön tehtävän täyttäminen

4156/2026 Tietohallintojohtajan päätös: Tietoturvapäällikön tehtävän täyttäminen